

Adakozzunk a repülő-alapra!

Ára 12 fillér.

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENC JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI-ÁRAK
EGÉSZ ÉVRE 36 PENGŐ, FÉL-
ÉVRE 18 PENGŐ, HAVONTA 3 P.

(TRIANON 19.) 1938 OKTÓBER 14, PÉNTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLII. ÉVFOLYAM, 232. SZÁM

Fellebbezünk

Nem hozott eredményt a magyar delegáció és a csehszlovák kiküldöttök ötnapos komáromi tárgyalása. A csütörtök este kiadott hivatalos jelentés tudtul adta az egész magyar közvéleménynek és a végleges békében reménykedő európai népeknek, hogy a magyar kormány a maga részéről befejezettnek nyilvánította a komáromi béketárgyalást, miután cseh oldalról a legesélyesebb jélet sem adták annak, hogy a müncheni négyhatalmi egyezmény Magyarországra vonatkozó határozatát becsületességgel és komolysággal öhajtanák megoldani.

A csonka ország magyarsága számára nem jelenthet váratlan meglepetést a komáromi tárgyalás végleges megfeneklése. Meg kell vallanunk, hogy lelkiünk mélyén soha, egy percre sem bíztunk abban, — hogy a cseh álnokság, amely két évtizeden keresztül megtévesztésben tudott tartani egy egész világot, egyik óráról a másikra átváltozott volna becsületessé, tisztességgé, őszinteséggé, becsületessé. Oh, nem csalódtunk a csehekben, nekünk el kellett készülnünk arra, hogy az a prágai maffia, amely a leggyalázatosabb eszközöket alkalmazta két évtizeden keresztül a magyarsággal szemben, semmit sem változott, még azután a hitleri könyörtelen leleplezés után sem, amikor a Német Birodalom ezére, a világ csúfá-gául hurcolta s egyenpadra a benesi politikát. Akkor csalódtunk volna a csehekben, ha végre egyszer annyi csalás, annyi tisztességtelen nemzetközi politikai méregkeverés után végre egyszer becsületessé, tisztességgé, őszinteséggé, becsületessé vált volna le velünk a zöld asztalhoz. A világ előtt tehát ismét bebizonyította Prága, hogy erre a tisztességes útra lépné képtelen.

A szintizista, becsületessé, félreérthetetlen magyar állásponttal szemben, — amely százszázalékig a müncheni négyhatalmi döntés alapján állott, — cseh részről ismét csak hazugságot, taktikázást, buzonát, az igazság leigazítását állították. Ki próbálták átvenni ellenünk először a szlovákokat, azután a ruténeket. Fő, mellék és alkormányok alakultak, olyan összevisszaságban, hogy nyilvánvalóan nem is lehet tudni, kik képviselik a magyarsággal szemben a bizonytalan határú, nyugati oldalán már szét-darabolt csehszlovák államalkotmányt. Végre előjöttek egy olyan nevetséges és minden nemzetközi tárgyalás méltóságát megszegő, méltóságát megszegő, méltóságát megszegő ellenjavaslat, amely semmi-lyen sem része a müncheni döntés alapelvének, s ugyanakkor szemérmellen vakmerőséggel ismét vérlázító terrortársnyargatják az ezer éves anyaszerződéshez, visszavágyakozó öslakosságot.

Az egész ország magyarsága szilárd egységben áll a megpróbáltatásoknak eme újabb pofjában az Imrédy kormány mögött. Oszatlan helyesléssel kíséri a magyar kormány határozott, erőves felépését, amellyel végtelenségig annak a rut és

MEGSZAKADTAK A TÁRGYALÁSOK

A cseh ellenjavaslat elfogadhatatlan

Prága rosszindulatú és kétszínű játéka a komáromi tárgyalásokon
Komisz fenyegetés és kihívó fegyvercsörtetés a magyarok ellen
a pozsonyi rádióban

Magyarország a négy nagyhatalomhoz fordul követeléseinek gyors teljesítéséért

Éjszakai minisztertanács Budapesten

Komárom, október 13. A magyar delegáció csütörtökön reggel 9 órakor folytatta tanácskozását Komáromban a cseh kormány kiküldöttjeivel. Ezúttal is Kánya Kálmán külügyminiszter és gróf Teleki Pál kultuszminiszter vettek részt magyar részről az értekezleten, amelyek különös és váratlan fordulatot adott az a körülmény, hogy

Tiso miniszterelnök, akit hirtelen telefonhoz hívtak, néhány perc múlva kijelentette, hogy sürgős ügyben Pozsonyba kell utaznia.

Ezután el is hagyta a tanácskozás színhelyét, de a két delegáció nélküle is folytatta még a megbeszéléseket. Háromnegyed 11 órakor fejezték be a délelőtti tanácskozást, amikor is a magyar delegáció tagjai visszatértek a „Zsófia” gőz-s fedélzétére. Egyórával ittartózkodás után Kánya és Teleki miniszterek Andorka ezredessel együtt

Budapestre utaztak, ahol a miniszterelnököt keresték fel. A miniszterelnökkel folytatott megbeszélés után Teleki Pál kultuszminiszter a következőket mondotta:

— Délután hat órakor folytatjuk a tanácskozásokat. Többet erről

nem mondhatok. Nem olyan természetű tárgyalások ezek, hogy bármiféle nyilatkozatot lehetne róla tenni. A miniszterelnökönél történt tanács-

kozás után a magyar delegáció tagjai visszatértek Komáromba, ahol délután 6 órakor folytatták a tanácskozásokat.

A magyar delegáció eltávozik

Komárom, október 13. (MTI) A magyar és csehszlovák delegáció tárgyalásai ma este megszakadtak. A magyar delegáció 7 órakor ment át Ókomáromba és hét óra után 7 perccel mentek be a delegáció tagjai a tanácssterembe. Az ülés mindössze 5 percig tartott. Utána a delegáció tagjai visszatértek Ókomáromba a Zsófia hajóra.

Kánya Kálmán az ellenjavaslat elfogadhatatlan voltáról

Komárom, október 13. (MTI) Kánya Kálmán külügyminiszter a magyar és csehszlovák delegáció ma esti néhány perces ülésén bejelentette, hogy érintkezésbe lépett kormányával s kormánya utasítására a következő nyilatkozatot teszi: — Amint már ismételtelen kijelentettük, mi a legjobb, legőszintébb szándékokkal s abban a biztos reményben jöttünk ide, hogy a lehető legrövidebb időn belül sikerülni fog olyan megegyezésre jutni, mely biztos alapra helyezi az országaink között fennálló viszonyt.

Sajnos ez a reményünk nem ment teljesedésbe. Nem akarok itt újból bizonyos kedvezőtlen jelenségekre hivatkozni, mert ez részünkről a tárgyalások során többször megtörtént. Hangsúlyozottan ki kell azonban emelnem, hogy az új határookra nekünk ma reggel átnyújtott ellenjavaslat annyira eltér a mi felfogásunktól, hogy az újrendezés alapelvét illetően oly úr fátong a két delegáció által képviselt álláspont között, hogy annak áthidalását felfogásunk

méltatlan komédiának, amivé a csehek lesüllyesztették a komáromi tárgyalást, holott az magyar részről a müncheni békemű bekoronázásának volt szánva, hogy végre megszülessen a Duna-medencében a népek önrendelkezési jogán és a történelmi igazságon felépülő béke.

A magyar kormány most fellebbez ahhoz a legmagasabb fórumhoz, a négyek tanácsához, ahol az igazságos európai elrendezés útjára lépett hatalmak öntudatos, mély felelősséggel mondták ki ennek a hazugság államnak gyökeres likvidálását. A német és a lengyel népek

igazságát már érvényesítették, s miután két féle igazság nem létezik, ugyanebben a szellemben érvényesülni kell a magyar igazságnak is. A fellebbezést a magyar kormány nyújtotta be a müncheni egyezményt megalkotó hatalmaknak s a fellebbezés nyomatakát, a kilenc millió csonkaországi magyarok kívül egy millió agyonsanyargatott, elnyomott magyar végsőkig elszánt akarata pecsételi meg. Ez a magyarság azonban mostmár rögtön ítélő bíróságot követel a csehekkel szemben. Nincs itt több helye egy perencyi késedelemnek sem, mert

azok a gyújtogató csóvák, amelyek a Ruténföldről szétesapnak már az egész Felvidéken, a sanyargatott népek kétségbeesését fegyveres önvédelemre kényszerítetik, s akkor a müncheni békeművet beláthatatlan katasztrófa fenyegeti. És mi, tüdő, szenvedő, sanyargatott magyarok mégis bíznunk, mert lehetetlennek tartjuk, hogy a cseh gázság gátat tudjon még egyszer vetni az igazi béke diadala jutásának.

Jöjjön el tehát ez az igazságtevés, de gyorsan, haladéktalanul, amíg nem késő azonnal!

(dr. —y)

szerint ezektől a tárgyalásoktól nem remélhetjük. Ezért az m. kir. kormány elhatározta, hogy e tárgyalásokat a maga részéről befejezeteknek tekinti és Magyarország Csehszlovákiával szemben fennálló területi követeléseinek megfelelő rendezését a müncheni jegyzőkönyvet aláíró négy nagyhatalomtól kéri.

Tizenhét cseh korosztály áll fegyverben

Komárom, október 13. (MTI) Kánya Kálmán külügyminiszter az utolsó tanácskozásról távozva, az okomáromi régi vármegyeháza kapujában újságírók kérdésére a következőket mondotta:

— A tárgyalások megszakadtak. A magyar delegáció abban a felfogásban volt, hogy a tárgyalásokat gyorsan be tudja fejezni. Ezzel szemben azt tapasztaltuk, hogy olyan jelenségek merültek fel, amelyekből

egyébként nem lehet arra következtetni, hogy mintha a csehszlovák delegáció a gyors befejezést óhajtana.

Zavaróbb momentumok is merültek fel, amelyek nem mutattak békés szándékokra, így pl. az, hogy mielőtt állandóan hangzóztatták, hogy a hadsereg leszerelés alatt áll, az történt, hogy csak két korosztályt szereltek le s 18 korosztály továbbra is fegyverben áll.

A magyar delegáció búcsúja

Komárom, október 13. (MTI) Már sötét este volt, amikor a kiküldöttek 7 óra tájban átmentek gépkocsikon Okomáromba. A város közönsége már a délutáni órák óta rendületlenül várakozott az utcákon a küldöttség megérkezésére és viharosan éljenezte Kánya Kálmánt és Teleki Pált. Végig az útvonalon ütemesen zúgott a kiáltás:

Döntést akarunk!

Kánya nyilatkozatát magyarul olvasták fel, majd nyilatkozatát francia szövegét írásban átnyújtotta a csehszlovák delegációnak.

Tiso miniszterelnök, a csehszlovák delegáció vezetője kijelentette, hogy

a nyilatkozatot tudomásul veszi. A két küldöttség tagjai ezután kézszorítással búcsút vettek egymástól s a magyar kiküldöttek azonnal gépkocsira szálltak s visszatértek a Zsófia magyar gúzsra.

Felzendül a magyar himnusz

Komárom, október 13. (MTI) Amikor a magyar delegáció tagjai rövid 5 perces tanácskozás után lejöttek, a vármegyeháza utca sarkán a kordonon túl álló

magyar közönség áhitatosan rázendített a magyar nemzeti Himnuszra.

A magyar delegáció tagjai az éneklő csoport felé fordulva, levett kalappal, mélyen megrendülve hallgatták a magyar nemzeti imádságot. A magyar delegációnak hazafelé tértében is lelkes ünneplésben volt része Komárom magyar lakossága részéről. Sokan a rendőri és csendőri kordon elé, egészen a gépkocsi közepébe jöttek s ott éltették Magyarországot és Horthy Miklóst.

Ostromállapot Csehszlovákiában

Sátoraljaújhely, október 13. Szlovákia tartományi elnöke ostromállapotot rendelt el Terebes, Nagykapos, Nagymihály és Mezölaborjárások területére.

Róma, október 13. (MTI) Villany Frigyes báró quirináli magyar követ ma este hosszabb megbeszélést folytatott Ciano gróf külügyminiszterrel.

A felvidéki magyarság követelése

Komárom, október 13. (MTI) A két delegáció ülése előtt a felvidéki Magyar Nemzeti Tanács nevében Jaross Andor, Esterházy János gróf, Szilassy Géza és Vozáry Aladár átadták Tiso dr. szlovák miniszterelnöknek, mint a csehszlovák delegáció elnökének az alábbi szöveget, amelyet másolatban közöltek a magyar delegáció vezetőjével is: „A csehszlovák-magyar tárgyalóbizottság csehszlovák delegációja nagyméltóságú elnökének, Komárom.

Tekintettel arra, hogy a folyamatban levő csehszlovák-magyar tárgyalásokon a köztársaságot külön szlovák nemzet delegátusai és külön ruszin nemzet delegátusai képviselik.

A pozsonyi rádió kihívó fegyvercsörtetése

Pozsony, október 13. A pozsonyi rádió ma délután 5 órakor a következő felhívást intézte a lakossághoz s a hadsereghez:

Polgárok és katonák! Tudjátok, hogy a szlovák kormány és a magyar delegáció tagjai Komáromban már néhány nap óta tárgyalásokat folytatnak. A magyarok oly nehéz feladatok elé állították a szlovák kormányt, hogy azok teljesítése függetlenségünk elvesztését vonná maga után.

A szlovák kormány nem adhatja át csak olyan könnyen Szlovénzsko déli határait,

mert közismeri, hogy a lakosság, mely a kérdéses területen él, szlovák eredetű és csak az ezeréves magyar uralom elmagyarosító politikájának áldozata. A legutóbbi fejleményekből arra kell következtetni, hogy

a békés megoldás lehetősége zsákutcaá kerül.

Magyarország erőszakkal fenyeget bennünket arra az esetre, ha ultimátumszerű követeléseit nem teljesítjük. Már eddig is bebizonyítottuk a magyaroknak, hogy egyéni akcióik, amelyekkel a Szlovénzsko területére való behatolást meg-

A ruszin földet Magyarországhoz kell csatolni

Róma, október 13. A Tribuna mai számában a komáromi tárgyalásokkal foglalkozva, a tárgyalások során támadt minden nehézségért Csehszlovákiát teszi felelőssé. Prágának, — írja az olasz lap — végre szembe kell néznie a tényekkel.

A csehszlovák hurkaállapot Münchenben felválták, visszatételé már nem vezet út.

Ezt különben Olaszország is garantálja.

A ruszin kérdésről szólva, a lap ezeket írja:

A ruszin föld déli részét, amely tisztán magyarlakta terület, haladéktalanul vissza kell csatolni Magyarországhoz. Ha az északi részt

Lehúllott Prága álarca

Budapest, október 13. Magyar politikai körökben csehszlovák részről a komáromi tárgyalások folyamán tanúsított húzavona után nem jött meglepetésszerűen a tárgyalásoknak ma este történt megszakítása. Kezdetől fogva

furcsa volt a csehek részéről kiküldött delegáció összetétele.

A delegáció csupa állítólagos szlovákokból állt s az elgondolás nyilvánvalóan az volt, hogy a magyar tárgyalók szívesebben és talán engedékenyebben illeik le az asztalhoz szlovák tárgyalófelekkel, mert hiszen

a viszony a magyar és szlovák nemzet között jó s így a prágai kormány ilyen módon inkább

a tárgyalás anyagát pedig a magyarlakta terület képezi,

visszont a magyarság képviselői október 7-én félreértést kizáró módon kinyilvánították, hogy a magyarlakta területtel Magyarország-hoz kívánnak csatlakozni, kérjék és az ügy érdekében szükségesnek tartjuk, hogy

a tárgyalóbizottság a Magyar Nemzeti Tanács delegátusaival kiegészítessék

és a müncheni egyezmény alapján a csehszlovákiai magyar nemzet-csoport jogos és vitathatatlan érdekeit képviselhesse.

Ezen kívánságunkról egyidejűleg értesítettük a magyar kormány delegációját is.

kísérelték, kudarcra és emberáldozatokkal végződtek s hogy a szlovák lakosság egyembérent áll készen a szlovák határok megvédésére.

A magyarok azt gondolják, hogy leszereljük hadseregünket. E tekintetben azonban súlyos tévedésben vannak, mert aki az utóbbi időben nálunk járt, az meggyőződhetett arról, hogy

csak azokat a katonákat boesítottuk haza, akik német, vagy lengyellakta területeiről származnak,

de ezek közül is csak azok szereltek le, akik ezt kifejezetten kérték. A magyarok ne essenek tévedésbe és legyenek tudatában annak, hogy hadseregünk teljes felkészültségével, páncélgépkocsijaival és repülőgéppel készen áll. A magyarok ne számítsák el magukat, amikor hadseregünk létszámának csökkentésére építenek és ne ragadják el magukat megfontolatlan eszelekedetre, mert immár nemzeti hadseregünk szilárd egységként várja az események alakulását. Vegyük tudomásul azt is, hogy az egész hadsereg szilárdan áll a szlovák kormány mögött. A szlovák hadsereg lábhoz tett fegyverrel vár.

elválasztják a magyarlakta területektől, az északi részek lakossága tarthatatlan körülmények közé kerül. Az egyetlen megoldás tehát az, hogy

az egész ruszin földet egy időben s egyszerre Magyarországhoz csatolják.

Az így létrejött határ, amely mindkét népek érdeke, közös határ lesz Lengyelország és Magyarország között.

A külön ruszin államot Magyarország és Lengyelország már csak azért sem ürítheti, mert az európai államok felforgatására irányuló bolsevista propaganda térszke lenne.

remélhette, hogy megegyezés fog létrejönni.

Magyar részről örömmel is üdvözölték a teljesen autonómnak jelentett szlovák kormány létrejöttét abban a reményben, hogy a hagyományos magyar-szlovák barátság alapján könnyen lehet majd megegyezésre jutni. Ez a remény azonban, sajnos, nem vált valóra, mert az első függellen szlovák kormány, amely végül is a prágai kormány megbízottja volt, — hogy saját belső helyzetét erősítse, — teljesen elfogadhatatlan megegyezési feltételeket terjesztett a magyar delegáció elé.

Hasonlóan járt el a tárgyalások 4. napján megjelent új keletű ru-

szin kormány, amely ugyanabból a célból igyekezett feltételeit minél ridegebben megszabni.

Kétszínű játék

A további nehézségeket az okozta, hogy a szlovák és ruszin kormány közjogi helyzete Prágával szemben is teljesen tisztázatlan s

a tárgyalások során nem lehetett világosan megállapítani, vajjon ez a két kormány illetékes-e területi engedmények megadására.

A tárgyalás halogatására megnyilvánuló szándék kezdettől fogva szembetűnő volt mind a szlovák, mind a ruszin kiküldötteknél, akik például olyan érvekkel igyekeztek húzni az időt, hogy nem volt érdekesük a területi kérdések áttanulmányozására, holott

a vita folyamán több ízben is világosan kitént, hogy a kérdések minden részletével teljesen tisztában vannak.

Konkrét javaslatot végül is csak ma reggel, tehát a tárgyalások 5. napján terjesztettek elő, de ez a javaslat annyira eltért a müncheni megállapodások szellemétől, hogy a tárgyalások folytatása teljesen reménytelennek bizonyult.

A magyar javaslat a müncheni megállapodások szellemének értelmében a lakosság népi hovatartozásából indult ki, a szembenálló tárgyalófelek azonban ellenjavaslatukat stratégiai, gazdasági és közlekedéspolitikai elgondolásokra építették fel.

Hogy a magyarokkal szemben álló tárgyalófeleket milyen békés szándékok töltötték el, arra nézve mi sem jellemzőbb, minthogy ma délután

a pozsonyi rádió leadása után fegyveres fenyegetéssel próbálták álláspontjukat alátámasztani.

Igazságos döntést kérünk

Ilyen körülmények között a magyar delegációra nézve nem maradt más hátra, mint a sikereket nem ígérő tárgyalásokat befejezni, és a kérdés igazságos eldöntését a müncheni jegyzőkönyvet aláíró nagyhatalmakra bízni.

Emlékeztet ugyanis, hogy Hitler, Mussolini, Chamberlain és Daladier szeptember 29-i müncheni találkozója alkalmával ez a négy államférfi a következő nyilatkozatot állította ki:

A négy nagyhatalom kormányfői kijelentik, hogy a csehszlovákiai lengyel és magyar kisebbségek problémája, amennyiben 3 hónapon belül az érdekelt kormányok között megállapodás útján nem rendezetik, a négy nagyhatalom itt jelenlévő kormányfői további összejövetelének tárgya lesz.

Ujabb cseh zaklatások

Salgótarján, október 13. A megszállott Fülekről három magyar fiatalember érkezett. Elmondották, hogy a csendőrök magyar kokárda viselése miatt le akarták tartóztatni őket s ezért kellett elmenekülniük.

Egy Fülekről érkezett másik jelentés szerint a cseh csendőrök mellé legionistákat osztottak be, akiknek zaklatásaitól a füleki magyarság és a szlovákok is igen sokat szenvednek.

VIGSZINHAZ

A leghatalmasabb világfilm!
A felejtethetetlen színes filmesoda:

Robin Hood kalandjai

Errol Flynn, Olivia De Havilland.

A cseh hadsereg a teljes züllés útján

Ipolyság, október 13. Ma hajnalban Ipolyság környékén két szlovák nemzetiségű csehszlovák hadseregbeli katona lépett át a határon s jelentkezett a magyar határőrségen teljesen kimerült állapotban. A két katona elmondta, hogy csapattestüket két nappal ezelőtt hagyták el. Azóta éhezve rejtőzködtek. Mivel a szerencsétlen embereknek jártányi erejük is alig volt,

a határőrség bőségesen ellátta őket élelemmel, majd miután kipihenték magukat, elmondták a következőket:

— A cseh hadsereg hangulata elkeseredett és ma már

a cseh és szlovák legénység között is felbomlott az eddig mesterségesen fenntartott egyetértés.

A katonák sokat politizálnak, a fegyelem lazult és gyakoriak a függetlenségi harciak a cseh tisztekkel szemben. Hozájárul ezekhez az élelmezés hiányossága és a lakosságnak

a kegyetlen rekvirálások miatt tapasztalható hadseregellenes magatartása. A német, lengyel, ruszin katonák példája után a szlovákok is szeretnének átmenni a határon.

Tiszteik azzal a rémjeséssel ijesztegetik őket, hogy a lengyelek és magyarok minden átjárt szlovák katonát azonnal megölnék.

Ezért rejtőzködött a két szlovák gyalogos is 24 óra hosszat az Ipoly parti bokrok között. A földeken dolgozó polgári lakosságtól hallották azután, hogy félelmük alaptalan, mert a magyarok szeretettel fogadják mindenkit, bármilyen nemzetiségű is, aki eljön és oltalmukat kéri. Ezen felbátorodva jelentkeztek a határőrségnél, ahol

boldogan látták, hogy az odaát terjesztett rémhírek nem igazak

és a magyarok emberségesen és jól bánnak velük.

Minden pénteken este halászlé és turóscsusza

PÁLL sörözőben

Hogyan akarta Csehország becsapni Magyarországot

Budapest, október 13. A ma megszakadt komáromi tárgyalások tulajdonképeni első etappja a müncheni négyhatalmi értekezlettel kapcsolódik össze. Szeptember 29-én határozatlanul mondotta ki a müncheni konferencián résztvevő négy kormányfő, hogy

amennyiben 3 hónapon belül a lengyel és magyar kisebbség problémáját az érdekelt kormányok megállapodás útján nem rendezik, a négyhatalom ott jelenlévő kormányfői újabb összejövetelen tárgyalják meg ezt a kérdést.

A konferencia nyilvánvalóan úgy gondolta a kérdés rendezését, hogy Csehszlovákiának lengyel és magyar kisebbséglakta területeit Lengyelországhoz, illetőleg Magyarországhoz csatolják.

Ezen az elvi alapon állott a magyar kormány, amikor a csehszlovák kormányhoz fordult, hogy a tárgyalásokat haladéktalanul megkezdjék és amidőn október 3-án jegyzéket nyújtott át és abban október 6-ban állapította meg a tárgyalások megindulásának időpontját.

Ebben a jegyzékben néhány olyan kívánságot is felvett a magyar kormány, amelyek a tárgyalások komolyságát voltak hivatva biztosítani.

Ezekre a csehszlovák kormány elvben beleegyző, de gyakorlatilag halogató választ adott, míg végre 9-én a tárgyalások megindultak.

Az irányadó elvek

A tárgyalásokat megelőzőleg a csehszlovák kormány több ízben ki-

ARANY BIKA családi ebédje kihordásra P 1'50

fejezésre juttatta a magyar kormány képviselőjével szemben — de nyilvánosan is, így a rádió és sajtó útján. — hogy Csehszlovákia idegen nemzetiségeit nem óhajtja kezelet között megtartani, hanem azokat, illetőleg az általuk lakott területeket hajlandó átadni.

Az elvi kérdésben tehát nem állott fenn ellentét a nagyhatalmak, Csehszlovákia és Magyarország között.

Az átadandó területek meghatározásánál nyilvánvaló ugyanabból az elvből kellett kiindulni, amelyeket a szudétánémetek által lakott területeknél alkalmaztak, nevezetesen, hogy

a hárs év előtti állapotok, illetőleg azt megelőző legutóbbi népszámlálás adatai az irányadók.

Fokozottan áll e tétel a magyarokra nézve, hiszen olyan területről van szó, amely azelőtt Magyarország-hoz tartozott, de onnan, mint a müncheni értekezlet határozatai mutatják, a wilsoni elvek megtagadásával jogtalanul elcsatolták. Így tehát ezt

a jogtalan és igazságtalan állapotot nem lehet a rendezésnél figyelembe venni.

hanem vissza kell térni a jogtalanság és igazságtalanság előtti állapothoz.

Bár az elveket így tisztázták, a csehszlovák kormány az október 9-én megindult tárgyalásokon először is erős harcba került a magyar delegációval a jelképesen átadandó területekre vonatkozóan, de a tiszta magyar területek átadásánál is olyan álláspontot foglalt el, amely azt mutatja, hogy

ki akarta játszani a területek átadását.

Érdekes az is, hogy amikor a magyar kormány átnyújtotta javaslatát, a csehszlovákok csak nehezen voltak hajlandók ellenjavaslatukat megtenni és ez az ellenjavaslat nem is szólt magyar területek átengedéséről, hanem csak arról, hogy

a csehszlovák állam kebelében autonómiát hajlandó biztosítani a magyarságnak.

Természetesen a magyar kormány ezt a megoldást eleve elutasította.

Csak a Csallóköz és Komárom

Erre a csehszlovákok újabb ajánlatot tettek, amely a magyarlakta területek egy töredékének átengedésére terjedt ki csupán.

Ez a javaslat csupán a Csallóköz foglalja magában a Komáromon kívül egy várost sem hajlandó átadni, sőt Komáromot is szabadkikötőnek kívánja nyilvánítani.

A csehszlovák kormány ez a semmivel sem indokolható álláspontja elárulja, hogy hiába fogadta el azt az elvet, hogy a nemzetiségi elv az irányadó, nyilvánvalóvá vált, hogy magyar nemzetiségi területeket akar uralma alatt tartani. A magyar bizottság ezt a jegyzéket sem fogadhatta el.

A mai napra újabb jegyzéket ígért a csehszlovák kormány, amely még egy kisebb töredéket is hozzácsatolt az eddigi javaslathoz. A magyar delegáció azonban ezt sem fogadhatta el, mert míg a magyar álláspont etnikai alapon áll és ezen az

alapon akarta a magyar területek visszacsatolását, addig a csehszlovákok gazdasági, stratégiai és közlekedéspolitikai elgondolások elvére helyezkedtek.

Nem tartották fontosnak, hogy magyar többségű területről van-e szó, vagy nincsen. Fontos volt az, hogy az összes vasútvonalakat megtarthassák, ezért a felajánlott keskeny terület-sávból minden jelentékenyebb magyar várost kihagytak.

A magyar delegáció ekkor megkérdezte, hogy ez-e a csehszlovák delegáció utolsó szava, mire a csehszlovákok sem igen, sem nemleges választ nem adtak.

Letelt a gondolkodási idő

További javaslat viszont nem érkezett és ezért a magyar delegáció nem vállalta azt a felelősséget, amelyet a csehszlovákok sok veszélyt rejtő halogató

HUNGÁRIA FILMSZÍNHÁZ

MA ELŐSZÖR

az új szezon legjobb magyar vígjáték a

AZUR EXPRESS

Szellemesebb mint a „Havi 200 fix”!

Főszereplők:

TOLNAY KLÁRI, PÁGER ANTAL,
SZELECZKY ZITA, BÁSTHY L.
VENDREY stb.

Változóos kíséző filmek!

Paramount világhíradó!

AZ APOLLOBAN

Ma: pénteken

az őserdők nagy hőségének
Tarzannak izgalmas
filmje:

Tarzan bosszúja

egy expedíciós és egy kalandor film izgalma együtt 12 felvonásban.

Főszereplők:

GLEN MORIS és
ELEANOR HOLM.

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!
Híradó!

politikája okozhat. Miután a felajánlott gondolkodási idő letelt, október 13-án a magyar kormány a tárgyalásokat befejezettnek nyilvánította és leszögezte, hogy ez a csehszlovák delegáció magatartása miatt történik, mivel a tárgyalások folytatása egészen eredménytelenül és kilátástalanná vált.

A csehszlovák kormány kizárólag hatalmi szempontokra építette fel állásfoglalását, amire bizonyították az is, hogy

a tervezett demobilizációt nem hajtotta végre, hanem mobilizált hadsereggel akart a ma-

A magyar kormány álláspontja

Mindebből nyilvánvaló, hogy a magyar kormány mindent elkövetett, hogy a müncheni megállapodásokban elhatározott rendezést a legbékésebb eszközökkel, barátságos tárgyalások útján oldják meg. Kénytelen azonban megállapítani, hogy sem a tárgyalások felvételének módja, sem az ajánlatok, amelyek felmerültek, sem pedig a mobilizált hadsereg, amely fenyegeté-

gyar kormányra nyomást gyakorolni.

Világosan bizonyították ezt az elhangzott különböző rádióbeszéd is.

A tárgyalások meghiusulásának fő okait a következőkben foglalhatjuk össze:

1. Az első fők a tárgyaló csehszlovák delegáció összetétele volt.
2. Nyilvánvalóan megállapítható volt a tárgyalások halogatására irányuló tendencia is, amely a szlovák és ruszin kormány részéről tapasztalható volt.
3. A harmadik fők a cseh hadsereg mozgósított állapota volt.

sekkel kívánta befolyásolni a tárgyalások lefolyását, nem tette lehetővé azt, hogy a tárgyalások normális mederben folyjanak.

A magyar kormány ezért a müncheni határozatban részes négy nagyhatalomhoz fordult és fenntartja magának, hogy az ország érdekeinek védelmére szükséges további lépéseket megtegye.

Prága szörös keze a háttérben

Budapest, október 13. A magyar delegáció a legjobb szándékkal kezdte meg a tárgyalásokat abban a meggyőződésben, hogy a csehszlovák delegáció tagjaival rövid időn belül sikerül megegyezést kötni. Erre annál inkább számított a magyar küldöttség, mert a legutóbbi időkben a magyar és szlovák nép között komoly barátság és rokonszenv jelei mutatkoztak. Ez a remény valószínűleg valóra is vált volna.

ha Prága meg nem tesz mindent abban az irányban, hogy az egyetértést megzavarja.

Igaz, hogy Szlovákia elvileg önálló állam, de igen sok tekintetben (pénzügyi szempontból, a cseh katonák megszállásosított tartózkodása) Prágától függ, amely igen erős nyomást gyakorol rá. Erre a presszióra jellemző a pozsonyi rádióban leadott felhívás, amely ma

délután, tehát még a tárgyalások közből hangzott el és amelyben nyilvánvalóan cseh befolyásra a szlovákok fegyveres erejükre hivatkoztak a magyar követelésekkel szemben.

Ilyen fenyegetőzések mellett a cseh propaganda állandóan hamis híreszteléseket terjesztett a tárgyalások alatt a magyar követelésekről, részint rádióállomásaival, másrészt a rendelkezésére álló külföldi sajtóban, holott a magyar követelések — s ezt nem lehet eléggé hangsúlyozni — semmi egyébre nem irányultak, minthogy

a magyar többségű területek minden további formalitás nélkül csatlakozni szívesen akarnak a magyar anyországhoz,

a szlovák és ruszin népek pedig adasék meg a lehetőség arra, hogy örendelkezési joga alapján szabadon dönthessen jövőjéről.

A szlovák delegátusok bűne

Magyarország komolyan és őszintén áhajította és óhajta ma is az önálló szlovák állam boldogulását, és ha sikerült volna most a megegyezés,

már most is mindent elkövetett volna, hogy a szlovák nép ezt a célt elérhesse.

A tárgyalásokon azonban az alapvető elvek között áthidalhatatlan különbség keletkezett a szlovák delegátusok magatartása következtében. A magyar kormány alapelve ugyanis, mint ismeretes, a nép-

rajzi princípium volt, a csehszlovák delegátusok viszont öletszerűen alkalmazták a közlekedési, stratégiai és utolsó sorban az etnikai szempontokat. Így

a csehszlovák küldöttség még arra sem adott módot, hogy részletes tárgyalásokba lehessen bocsátkozni,

mivel a magyar delegáció az egyedül helyesnek felfogható és a többi csehszlovákiai nemzetiségi kérdésnél is alkalmazott alapelvről nem mondhatott le.

Fellebbezés a négyhatalmi értekezlethez

A magyar kormány most, hogy a csehszlovák magatartása meghiusította a megegyezést,

a négyhatalmi értekezlethez fordul abban a reményben, hogy — ahogyan Münchenben meg tudták akadályozni a háborút, — úgy módját ejtik annak is, hogy a Duna meden-

céjének ebben a részében biztosítva legyen a béke.

Természetesen a döntés nem húzható 3 hónapig, mivel az igazom ez alatt is csak nőttön nő és csak a gyors és igazságos megoldás veheti végét a csehszlovákiai magyar nemzetiség szenvedéseinek és csak ez biztosíthatja az itt élő összes nemzetek békés együttműködését.

Csehország ismét veszélyezteti Európa békéjét

A magyar rádió csütörtök este a következőket olvasta be:

A pozsonyi rádió ma délután olyan hírrel lepte meg a világot, amely egészen példátlan a rádió történetében. Amikor a magyar kormány Komáromba küldött tárgyalóbizottsága tárgyalásra készen állt, hogy ma délután nyugodt érveléssel, szellemi fegyverekkel, az igazság erejével s a tudomány tárgyilagosságával kiküzdje ugyanannak az igazságnak az igazságnak az elismerését, amelyet Európa négyhatalma Münchenben biztosított, Európa békéjét veszélyeztető bombaként robbant ki a Duna-menti térségen a pozsonyi rádió vakmerően kibívó szövege.

Csehország a tárgyalást megelőző fegyverével ütött a mérleg serpenyőjére, amikor az igazság mérlegén álláspontja — ügylátszik a maga megtétele szerint is — könnyűnek, érthetetlennek, tarthatatlannak bizonyult.

Csehország gépkocsikkal s repülőgépekkel akarja ellensúlyozni a magyar igazság erkölcsi súlyát.

Ügylátszik délután 3 órakor Csehország már tudta, hogy néhány órával később lehetetlenné teszi a magyar kormány számára a komáromi egyezkedő tárgyalások folytatását. Magyarország a maga megdönthetetlen igazságába vetett hittel, ezeréves múltjához méltó nyugalommal és mértékártással most sem akar egye-

Nyerni csak az **osztálysorsjegyen** lehet. Vegyen tehát az október 15-én kezdődő húzásra ön is sorsjegyet a **BURAI SÁNDOR** m. kir. osztály sorsjáték főelárusítónál Debrecen, **Ferenc József-u. 14. sz.** alatt. **Bika szállóval szemben.**

bet, mint örendelkezési jogot a felvidéki lakosság számára, hazaengedését a túlnyomóan magyar lakta területek népének az őshazába. A felvidéki magyaroknak éppúgy joga van egy hazában élni a maga fajtestvéreivel, mint a szudétanémeteknek, lengyeleknek s a többi szabad nemzet fiainak. Ez a mi megdönthetetlen igazságunk, ez maga az igazság, amelyért

minden eszközzel, ha kell, tükorműnkkel is helyt állunk. A nemzet minden fiától a komoly történelmi órákban elszánt fegyelmet, türelmet, kitartást és meghonthatatlan egység követelnek a létünt s az eljövendő magyar nemzedékek. Es ha a hazánkat újabb áldozatkészségre lesz szükség, tudjuk, hogy a magyar nép mint egy ember mit fog válaszolni.

A magyar delegáció hazaindul

Komárom, október 13. (MTI) A Zsófia gőzösön elköltött vacsora után Kánya Kálmán és Teleki Pál miniszterek a delegáció tagjaival s szakértőkkel együtt este 9.20 órakor Komáromból gépkocsin útnak indultak Budapestre.

Komárom, október 13. A „Zsófia” tennegzős, amely a tárgyalások alatt a magyar delegáció szállása volt, kevéssel féltizenegy után visszaindult Budapestre. Másfél órával később követte a „Szent Imre” hajó, ahol a magyar és külföldi újságírók voltak elszállásolva.

Győr, október 13. Nagy feltűnést keltett ma délután, hogy 70 magyar nemzetiségű csehszlovák hadseregbeli katona vonult be Győrbe. Felvirágozva, vidám énekszóval vonultak végig az utcán. A katonákat egyelőre az egyik győri laktanyában helyezték el.

Minisztertanács Budapesten

Budapest, október 13. A kormánytagjai este féltizenegykor minisztertanácsra ültek össze.

Népszavazás nélkül oldották meg a szudétanémet kérdést

Berlin, október 13. Német TI: Csütörtök délután összeült a szudétanémet kérdés rendezésére alakult nemzetközi bizottság. A bizottság megállapította, hogy a Németországhoz csatolandó szudétanémet területek határának végleges megállapítása a bizottság által október 5-én megállapított határvonal alapján történik, mégpedig olyan esetleges változtatásokkal, amelyeket a bizottság a müncheni egyezmény 6. szakasz alapján indítványozhat.

Ilyen körülmények között a

nemzetközi bizottság egyhangúlag elhatározta, hogy eltekintenek a népszavazástól.

A bizottság tudomásul vette a német és csehszlovák kormányok azt a megegyezést, hogy a határok kidolgozását és végleges megállapítását az előbb említett vonal alapján azonnal megkezdi. Tudomásul vette továbbá a müncheni egyezmény 7. szakaszában tervbe vett német-csehszlovák bizottság megalakulását, amely az optálási jog gyakorlását rendezi.

Zsindely Ferenc kultuszállamtitkár

Debrecenben véglegesen döntött az egyetemi templom elhelyezése ügyében

Lossonczy István főispán és dr. Kölcsey Sándor polgármester tárgyalásai a kultuszállamtitkárral

Csütörtökön délelőtt Debrecenbe érkezett Zsindely Ferenc kultuszállamtitkár, aki a debreceni egyetemi templom elhelyezése ügyében folytatott tárgyalásokat. Az államtitkár Debrecenbe érkezése után nyomban Lossonczy István főispánnal megbeszélést folytatott s ezeken a tanácskozásokon résztvett dr. Kölcsey Sándor polgármester is. A főispáni hivatalban lefolyt tárgyalás után a kultuszállamtitkár a főispánnal és a polgármesterrel a központi egyetemre hajtatott, ahol a helyszínen döntött az államtitkár a templom végleges elhelyezéséről.

A döntés értelmében az egyetemi templom a Vilmos császár-körut kanyarjában az egyetemi tanári lakások és a központi egyetem közötti térségen fog felépülni néhány méterrel beljebb az eredetileg terve-

zett frontális vonalnál, de úgy, hogy a templom építészeti stílusa és a központi egyetem monumentális épülete összhangban legyen és a templom szépsége teljes mértékben kidomborodjék.

A döntést úgy a város polgármestere, mint az egyetem és az egyház képviselői megnyugvással vették tudomásul. A kultuszállamtitkár a nagyerdői köruton tovább hajtatott a diakonisszaszékház épületéhez s ott szintén megtekintette az építkezés állását, valamint behatóan informáltatta magát az üzembhelyezés felől.

A délután folyamán dr. Zsindely Ferenc államtitkár látogatást tett dr. Révész Imre püspöknél és dr. Lindenberger János apostoli kormányzóknál. Az államtitkár az esti vonattal utazott vissza a fővárosba.

Az óvodások zászlója

Megható jelenet játszódott le tegnap délelőtt a Debreczeni Ujság-Hajdúföld szerkesztőségében. Két apró, magyarruhás leányka jött be egy felvirágozott nemzeti színű zászlóval. Es csengő hangon mondták el beszédüket mind a ketten egyszerre.

Kedves Szerkesztő Bácsi! Elhoztuk a zászlót, amely alatt minden reggel imádkoztunk Nagymagyarország feltámadásáért. Kérjük, tessék elküldeni a felvidéki óvodás gyermekeknek. És hisszük, hogy ők is úgy szeretik a magyar hazát, mint ahogy mi szeretjük.

Könnyekig meghatott mindenkit ez a jelenet, aki csak látta. Mint később megtudtuk, a két kislány a Kincseshegyi óvoda növendéke volt, akik óvónőjük, Komássy Ilona vezetésével hozták el felajánlani kis zászlójukat a felszabaduló Felvidék óvodás gyermekeinek. Most, amikor megköszönjük ezt a zászlót, nemcsak az adományt köszönjük meg, hanem köszönetet mondunk a magyar társadalom, magyar szülők nevében Komássy Ilona óvónőnek, aki ilyen forró, áldozatos hazaszere-tre nevele a rábizott apróságokat. Mikor elindulunk a Felvidékre, hogy elvigyük a felszabaduló magyaroknak Debrecen zászlót, ezt a kis zászlót könnyes szemmel, de büszkén dobogó szívvel fogjuk átadni egy felvidéki óvodának, mert ezt apró magyar gyermekek szerető lelkesedése küldi felszabaduló testvéreinknek.

A magyar katoná aranykönyve

OKTÓBER 14.

1914. A volt Székesfehérvári 17. gy. c. az 1914. évi San- és Visztula-menti hadjáratban a X. 13—XI. 2-ig vívott Chirow-és Stari Sambor-i harcokban az o. m. 2. hds.-nél a m. kfr. 20. h. ho. (Nagyvárad) kötelékében harcolt.

Ezen és az ezt követő napon az ezrednek harcban álló zászlóaljai heres küzdelemben a túlerővel (egy egész hadosztály) támadó oroszokat nagy veszteség árán feltartóztatták, majd pedig a 8-as sorokban rohamra induló áttörési kísérletüket hősiességükkel megállították, bátor és eredményes kitérésükkel az állásokat mindenütt megtartották. Különösen kitűnt az ezred utászcsapata, mely esakánnyal és háltával vívott véres közelharcot az ellenséggel.

A nehéz chirowi harcokban az ezred löbbszáz halottat és sebesültet veszített, köztük az egyik zászlóalj hősi parancsnoka, Tomcsányi Árpád őrnagy is a harcokban esett el.

FIZESSEN ELŐ
A „DEBRECZENI UJSÁG”-RA!

A Himnusz és a Szózat éneklését kívánja a vasárnapi istentiszteletek végén a Templomegyesület

Jól sikerült kávédelutánt rendezett a Templomegyesület

Csütörtökön délután 5 órakor jól sikerült kávédelutánt rendezett a Kálvinisták Templomegyesülete a Baltazár-teremben. A kávédelutánon megjelent Lossonczy Istvánné főispánné, dr. Révész Imréné, Uray Sándorné, Koncz Aurélné, Balogh Istvánné vezetésével a Templomegyesület minden tagja, Siposs Imre lelkész, az egyesület titkára és Balogh Gyula kormányfőtanácsos.

A meleg, családi hangulatú összejövetelt szoltárenek vezette be, majd Siposs Imre lelképásztor, titkár, bibliát olvasott és imát mondott. Imájában

megemlékezett azokról a súlyos időről, amelyeket most átélünk és ezekben a történelmi időkben Isten áldását kérte a nemzetre.

Békességet kért és hitet tett imájában Krisztus mellett, mert ezekben a nehéz órákban mindnyájan bizalommal tekintünk fel Krisztusra és teszünk bizonyosságot róla.

Mielőtt megkezdődött volna a kávédelután Lábass Béláné előterjesztést tett, amelynek értelmében kérte, hogy keressék meg az illetékes hatóságokat, esetleg dr. Révész Imréné révén dr. Révész Imre püspököt, hogy

minden vasárnap délelőtt az istentisztelet végzetével énekelje el a gyülekezet a Himnuszot és a Szózatot,

ami eddig nem volt szokásban. Siposs Imre lelkész az előterjesztéssel kapcsolatban kijelentette, hogy en-

nek az előterjesztésnek nem lehet semmi akadálya, mert úgy a Himnusz, mint a Szózat benne van a használatra előírt énekeskönyvben.

Dr. Révész Imréné azt kérte, hogy az előterjesztésben említsék meg azt a kívánságot is, hogy a Himnuszot a pre- és postludiummal együtt használják, és Erkel elgondolásához hűségesen, aki

a pozsonyi harangok hangját képezte bele kísérettől a Himnusz-dallamába.

A Szózat mai formája dr. Révész Imréné püspökkné szerint nehézkes, éppen ezért olyan átírásban kell használni, amely a legkönnyebb éneklést tenné lehetővé. Erre a célra különösen Farkas Ödön kolozsvári zenekonzervatóriumi igazgató átírását ajánlja.

Az indítványt a Templomegyesület tagjai a legnagyobb lelkesedéssel tették magukévá és azonnal aláírták az indítványt valamennyien.

Siposs Imre lelképásztor, titkár bejelentette, hogy a kávédelután jóvödelmát a Templomegyesület a fogházban újonnan elkészített imaház felszerelésére szánja. Különösen az Úrasztali terítő beszerzésére, amelynek elkészítése már folyamatban van. De hozzá kíván járulni a többi felszerelési tárgyakhoz is, hogy az új imaházat bőségesen szerelhessek fel.

Ezután felszolgálták a kávé és a résztvevők a legbensőségesebb és a legjobb hangulatban voltak együtt az esti órákig.

Adományok a felvidéki menekültek részére

Tegnap számunkban felhívást intéztünk a debreceni közönséghez, hogy adakozzon a Debrecenben tartózkodó 22 felvidéki menekült fiatalember számára, akik Debrecenben tartózkodnak. Felhívásunknak meg lett az eredménye, máris igen sok természetbeni és pénzbeli adományt juttattak kiadóhivatalunk útján a menekült fiatalemberek számára. Dr. E. Z. 10 pengőt, N. N. 3 pengőt, Reinhardt Kálmán 2 pengőt, Grünfeld Adolf és Társa cég 10 pengőt, Dézsi Istvánné 1 darab

férfiinget, Zöld Lászlóné 3 alsónadrágot és 2 zsebkendőt, N. N. Gvadányi-utca 16. 4 darab inget, 2 alsónadrágot, 4 pár harisnyát és 2 pár cipőt, özv. Komlóssy Dezsóné 1 kabátot, özv. Czenky Istvánné 100 darab cigarettát, özv. Tóth Bálintné pedig 50 darab cigarettát adományozott a menekülteknek. Adományokat köszönettel nyugtázzuk és kérjük Debrecen lakosságát, hogy támogassa további adományaival sokat szenvedett felvidéki testvéreinket.

Nemzetgyalázás miatt letartóztatták

Weisz Hermann, Weisz Mór, Weisz Ignác, Róth Hermann, Braun Lajos és Weiszhausz Jenő kereskedőket

A demecseri csendőrség pár nappal ezelőtt tudomást szerzett arról, hogy a községben lakó négy kereskedő, Weisz Hermann, Weisz József, Weisz Ignác és Róth Hermann többek jelenlétében a magyar nemzetet súlyosan sértő és gyalázó kijelentéseket tettek. Állítólag azt is mondták volna, hogy a cseh katonák jobb a magyarnál, gyűjtöttünk már a csehek részére repülőgépre is de még fogunk is gyűjteni. A miénk a pénz, a magyaroké a bánat. Ezek a kijelentések annyira felháborították a közönség magyar lakosságát, hogy többen is feljelentést tettek Weiszék ellen s a csendőrség a kihallgatott tanuk vallomása alapján mind a négy kereskedőt — őrizetbe

vette. Értesülésünk szerint szerdán délután kísérték be őket a debreceni királyi ügyészség fogházába.

Ugyancsak szerdán érkezett meg csendőri fedezet mellett Ozdról Braun Lajos kereskedő, Nagyházáról pedig Weiszhausz Jenő kereskedő, kik a feljelentés szerint reprodukálhatatlan kijelentéseket használtak a magyarsággal szemben. E pillanatban mind a hat egyén a debreceni fogház lakója, akiket munkatársunk szemelattára kísérték át az ügyészségre. A jelek szerint a törvényszék ötös tanácsa nemzetgyalázás büntette miatt fogja őket felelősségre vonni, amint az ügyészség vádirata velük szemben elkészült.

Ebédkezés közben szénne égett egy hajdúböszörményi öregasszony

Szerdán délelben borzalmas szerencsétlenség áldozata lett Hajdúböszörményben Kelemen Sándorné sz. Beregszászi Julianna hetven éves asszony. A családtagok nem tartózkodtak otthon s az idős nő a tanya udvarán levő nyitott katlan mellett ebédet főzött. Az ebédfőzéssel életével fizetett. A szerencsétlenséget úgy lehet rekonstruálni, hogy a nyitott tűzhelyről egy kipattant szikra meggyújtotta Kelemenné ruháját. Az öregasszony rémületében azt sem tudta, hogy mihez fogjon, képtelen volt arra, hogy eloitssa a tüzet. Össze-vissza szaladgált a tanya udvaron s ezzel csak még jobban fokozta a lángok terjedését. Végül mintegy tizenöt méterre a katlantól összeesett s amikor két óra múlva hazaérkeztek a családtagok, a szerencsétlen öregasszonynak valósággal szénne égett testét találták meg a tanya udvarán.

Az esettel kapcsolatban megindult a nyomozás s annak során megállapították, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség Jelentést tettek a debreceni királyi ügyészségnek is, amely megadta a temetési engedélyt.

Saját készítmény

remek szabás és finom kivitel

P 48'—,
P 58'—,
P 78'—,
P 88'—

egységáron

Grünfeld
ADOLF ÉS TÁRSAINAK
Kistemplom mellett.

ÉUNYITÓ AZ EGYETEMEN

Kavarog ez a világ örökösén. Az emberek nyugtalanok, békétlenek, elégedetlenek. A szegények enni akarnak, a gazdagok még gazdagabbak akarnak lenni. A népek irigyek egymásra, nagy hadseregek néznek farkasszemet egymással, nyakra-főre buknak a különböző országok miniszterei. A japánoknál fronton szünet nélkül füstölögnek az ágyuk. Repülőgépek légző bombázzák a védtelen lakosságot. Az orosz szovjet ural késéggel becsúszott dühvel irtják a régi rend még élő híveit. A rádió telezúgja a világot különféle becsületesség híreivel. Nagy felvonulásokról hallunk, ahol a tömegek mindig követelőznek és soha nem nyugszanak. Így élünk ma.

Ebben a fűsikeltető koncertben valóságos üdítő oázis egy tudományos intézet, ahol béke van, munka van s törekedés az igaz élet felé.

Ilyen békés kis sziget a debreceni tudományegyetem.

A világ dolgait ám intézzék a hatalmasak, a tudomány dolgait és az emberiség valódi előrehaladását azonban az egyetemek irányítják.

E külön kis világ meginduló munkájának voltam szemtanúja a napokban, mikor az egyetem az új iskolai év küszöbén egybesereglett, hogy hálát adjon az igaz Istennek, amiért elhozta ránk ezt az új esztendőt, nemkülönben, hogy rámutasson az útra, amelyen a tudomány vezéreinek és közönségeinek járni kell.

Felemelő kép.

Az egyetemi aula hatalmas, fenséges, komor szépsége áhitatba ejti a szemlélőt. Az ünneplő közönség, az egybesereglett diákok, a díszes falárba öltözött professzorok — élükön a rector magnificussal — megannyi megragadó színpont. Áhítatos ének hangzik fel, melynek dallamára a lelkek tiszta örömben fűrdenek meg.

Egyszer csak fölemelkedik helyéről egy kis, őszhajú, fínmottemű úriember, sugárzóan okos homlokán a tudomány békés derűje ragyog. Az új rector magnificus. Beszél.

Most tartja a székfoglalóját.

A rector úr öméltsága jogász, ennél fogva jogtudományi kérdések kerül színpadra.

Nem mondhatom, hogy ebben a tudományágban valami nagy gyakorlatom van. Valahányszor jogi értekezést hallgattam, a szavak hidegen perogtek le rólam.

Most ámulattal veszem észre, hogy ezeknek a kemény jogi kifejezéseknek valami különös zamatjuk van. A közönség feszülten figyel. Az előadó nagyszerűen tud bánni a szavakkal, színt ad nekik, megvilágítja őket.

Mégis — kis idő múlva megállapítom — kissé nehéz studium. Jogtudományi értekezést magyarul hallgatni egy orosz anyanyelvű embernek annyi, mintha egy hatalmas erdőben — a magyar nyelv őserdejében — új területet akarnék felfedezni és megmunkálni.

Figyelek, figyelek. Egyszer csak ismertségek tetsző szavak koppannak a fülemhez: alperes... felperes... Mintha álmodoznék, felriadok. Milyen „peres”? Én vagyok az: fő-es „peres...” Valahogy mintha engem szólítanának. Aztán leszidom magam. Való igaz, a szavak valahogy hasonlóak: alperes, felperes, főesperes... de aztán feldehülök: hiszen én most prépost vagyok! Tehát mégsem engem aposztrofált a rector úr öméltsága!

De nem ám. Az alperes meg a felperes ügyesbajos dolgait magyarázta. S akkor melankólikusan gondolkodok arra, hogy bizony könnyen válhatik belőlem is, ha egyéb nem: alperes. Ha valamelyik szeretett hiteltelöm elveszti a türelmét s beperel, bizony alperes a nevem.

Mire azonban mindezt — egy kis titkos szepegéssel — végiggondolom, vége az előadásnak. A nagyszerű rector elfoglalja méltóságos helyét.

Záró aktus következik. Ismét felzúg a fohász — mélyen emberi, mélyen bensőséges a magyar Himnusz, amelynél megrázóbb, egyben férfiasabb könyörgés nincs ezen a világon!

...Már rég bentjárom a városban, mikor még mindig ennek a bensőséges kis ünnepnek az emléke ömlik el bennem.

A villamosban az emberek ujságot olvásnak egymásnak: — „Hallottad, Chamberlain Hitlerhez repül!”, „A németek megszállják a szudéta vidéket...”, „Mussolini nagy beszé-

det mondott...”, „A franciák...”

Rikkancs ugrik fel teleszállt: „Prága kapitulált...”, „Lelőttek egy repülőgépet Sanghaiban...”

Zajlik az élet, kavarog.

A debreceni egyetem pedig szép csendben templomot épít.

Popoff Mihály.

Zászlót a Felvidékre!

Alig néhány napja, hogy a Debreczeni Ujság—Hajdúföld elindította az akciót a felszabaduló Felvidék zászlóval való ellátására. Azóta szakadatlanul hozzák be kiadóhivatalunkba a zászlókat Debrecen lelkes magyarjai, sokan pedig pénzáradományokkal járulnak hozzá a zászlóalaphoz.

Csütörtökön az Egyetemi Horthy Miklósné Leányintézet tagjai nyitották meg az adakozók sorát, akik egy hatalmas, gyönyörű se-

lyemzászlót juttattak el kiadóhivatalunkba. Magolcsay Nagy Sándor debreceni kereskedő 3 darab zászlót adományozott, Hajdu Jenő és dr. E. Z. 10 pengővel. Reinhardt Kálmán 3 pengővel, dr. H. T. pedig 2 pengővel járult hozzá a zászlóalaphoz. Mikor köszönettel nyugtáztuk adományait, kérjük Debrecen hazafias közönségét, juttassa el adományait továbbra is kiadóhivatalunkba.

A vállalatok alkalmazotti statisztikája a zsidótörvény tükrében

Az 5%-os arányszámú zsidóság a maga körében 44% zsidó tisztviselőt alkalmaz

Alaposan rácáfol a zsidó szolidaritás tagadására az a kimutatás, amelyet most hozott nyilvánosságra dr. Kultár István, a zsidótörvény végrehajtásával megbízott kormánybiztos a magánvállalatok alkalmazottainak statisztikájáról. A kimutatás eddig feldolgozott adatai szerint az ország területén működő zsidó vállalatok és cégek, mégpedig a jelentősebb, tíznél több alkalmazottat foglalkoztatók közül 1005-nek összesen 50.811 alkalmazottja van, s ezeknek 44,9%-a, 22.812 zsidó.

Tekintve, hogy — a kormánybiztos megállapítása szerint is — a zsidó vállalatok egy része nem pontosan, sőt kifejezetten hamis szellemben tett eleget adatszolgáltatási kötelezettségének, ami miatt eljárás is indul ellenük, nemcsak valószínű, hanem egész biztosra vehető, hogy ez a statisztika a keresztény alkalmazottakra nézve a valóságban még hát-

rányosabb. Annyi azonban már ebből a kimutatásból is világosan látható, hogy az 1938. XV. t. c. megteremtése teljesen indokolt és indokoltak azok a várakozások is, amelyeket a keresztény magyar magántisztviselő és magánalkalmazotti társadalom a törvény végrehajtásához fűz.

Az említett törvényekkel értelmében ugyanis a bejelentésekben szereplő alkalmazottak helyére 24,9%-ban keresztényeket kell fokozatosan alkalmazni, ami 5 év alatt 12.652 értelmiségi munkaerő számára fog elhelyezkedési lehetőséget nyújtani. Mivel a benyújtott összes adatok nincsenek még teljesen feldolgozva, továbbá mert azok egyrésze hamis, — sőt egyes munkaadók ezideig nem is tették eleget bejelentési kötelezettségüknek. — igen valószínű, hogy a keresztény magánalkalmazottak elhelyezkedési lehetőségei még növekedni fognak.

(73)

— Megyek. De előbb légy szives, mondd meg, hol vagyok tulajdonképpen.

— Rémes! — mondta Pierre csodálkozva. — Még életemben nem láttam ilyen hülye kísértetet. Kísérteni jön és nem tudja, hova.

— Nézd, ha nem hagyod abba, most te kapsz egy pofont. Beszélj. Hol vagyok?

— Komolyan nem tudod?

— Esküszöm.

— A pokolban.

Akkor már igazán dühös voltam.

— Légy szives és hagyj ezt a hülyeségedést, mert szavamra, megbolondulok!

Pierre karonfogott.

— Na, gyere fel itt a lépcsőn. Nézz csak körül. Nem rémlik neked, hogy egyszer-kétszer jártál már erre felé?

— De igen... Teremtő Atyám! Hogy kerülök én ide? Hiszen ez a...

— Igen, igen, a szálloda, melyben már több, mint egy hete lakunk.

— Nem értem...

Pierre komolyan kételkedni kezdett agyam épségében.

— Felmegyünk szépen a szobába, leveted ezeket a sáros rongyokat, lefekszel, adok neked aszpirint, aztán majd aludni fogsz. Jó?

— Adok én neked alukálást. Vedd tudomásul, hogy nincs semmi bajom. Ha te is keresztülmentél volna azokon, amiken én, biztosan beleőrültél volna. Annyi minden történt velem ezalatt a pár óra alatt...

— Pár óra alatt? Hiszen tegnapelőtt este óta nem láttalak.

— Tegnapelőtt este óta? Nem értem.

Pierre kinyitotta a szobánk ajtaját, bementünk, aztán belülről ráfordította a kulcsot.

— Igen. Nem emlékszel? Akkor éjszaka égett a tő...

Holtfáradtan, zúgó aggyal rogytam le a pamlagra.

— Várj csak egy kicsit. Most mi van? Reggel vagy este?

— Reggel.

— Nem tegnap este váltunk el?

— De nem ám. Tegnapelőtt. Ott lapultam az erdőben a kerítés mellett. Láttam, mikor berobogott a vonat. Gondoltam, hogy bajban vagy, de nem tudtam mit csinálni. Hallottam a fegyverdörrenéseket is, szerettem volna a segítségére sietni, de az ég tudja, hogy történt, pár perc alatt temérdek fehérruhás ór termett a kerítés mellett és nekem beljebb kellett vonulnom a sűrűbe. Felmásztak a kerítés tetejére és befelé lövöldöztek. Hallottam aztán azt is, hogy beleugráltak a tóba. Ott is téged kerestek. Biztos voltam benne, hogy nem fognak el. De aztán, mikor fellobbant az égő benzin lángja és a hatalmas tűz belepte a tó felszínét, akkor már nem adtam volna egy lyukas garast sem az életedért. Reggelig égett a tűz. Azonnal a rendőrségre rohantam. Most már igazán itt az idő, cselekedni kell. Hajtott a bosszú, meg voltam róla győződve, hogy meghaltál. De a rendőrségen nem nagyon mozogtak. Húzták a vállukat, ötlöttek-hatoltak, biztosan nagy befo-

lyása van annak az átkozottnak ott is. Azt mondták, ezt nem lehet csak így, bizonyított kell, satöbbi, satöbbi. Nagyon dühös lettem és azonnal táviratoztam Istanbulba, a konzulátusra. Sürgős intézkedést kértem. A konzul válasza estére itt volt. Ertesített, hogy közben fog járni a kormánytól és mivel franciák a polgár haláláról van szó, a bűnösök példát megbüntetését kéri. Ma hajnalban újabb táviratot kaptam, melyben bejelenti, hogy délre várható döntés, a parancsot sürgősen továbbítani fogják és ha minden rendben megy, a katonaság meg arendőrség estére megszállja a házat...

Felugrottam.

— Nem! Nem! Nem szabad bemenni!... Senkinek sem szabad!... Az ekrazit...

Akkor már tüzelt a homlokom és nem sokára elvesztettem az eszméletemet. Az a solk minden, ami az elmúlt napokban történt velem, nagyon megviselt.

Sokáig aludtam.

Mikor felébredtem, odakint már sötétedett. Mintha ujjaszülettem volna, egészen kipihentem magamat és úgy éreztem, olyan erős vagyok, hogy egyetlen ütással szét tudnék rombolni egy emeletes házat.

Pierre, aki idáig a sarokban ült egy széken és engem figyelt, most felállott és odajött hozzám.

— Jobban vagy?

— Jobban. Kellte ez a kis alvás.

Felkeltem és öltözködni kezdtem.

— Megjött a parancs.

Halványan derengeni kezdett előttem, hogy valamikor régen beszélt nekem ilyesméről. Aztán hirtelen eszembe jutott minden.

(Folytatjuk.)

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy isteni török igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában

Amen.

Mentők telefonszáma: 0-4.
Rendőrség telefonszáma: 20-45.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelentése:
Hazánkban egész nap folyamán csaknem teljesen derült volt az ég és így a hőmérséklet az évszakhoz viszonyítva 3-4 fokkal magasabb értékeket ért el. Csaknem az egész országban 20 fok volt a hőmérsékleti csúcserték. Este gyors lehűlés vette kezdetét.

PROGNÓZIS: Gyenge légáramlás, erős éjszakai lehűlés, reggel több helyen köd, a nappali felmelegedés alig változik.

Gyógyesztárak éjjeli szolgálata:

„Aranygyal”, Bánó-Andor, Piac-u. 50. Piac- és Szt. Anna-u. sarok. — „Reménység”, dr. Gódy Sándor, Csapó-u. 22. „Zenede” mellett. — „Bocskay”, László József, Cegléd-u. 22., a Demkével szemben. — „Hungária”, Sz. Szabó Jenő, Vargakert, Szoboszlói-út 4. f.

— **Megalakult a püspökladányi MANSZ.** A püspökladányi MANSZ. a múlt nap tartotta alakuló ülését a püspökladányi községháza tanács-termében. Az alakuló ülésen Tormay Gézáni országos MANSZ. elnök is megjelent, aki magas szárnyalású beszédet mondott a gyűlés folyamán. A zászlóbontó ülésen, mint az országos központ által megbízott helyi szervező, dr. Rásó Gyuláné elnököt, akinek vezetésével megválasztották a tisztkart. A püspökladányi MANSZ. elnöke dr. Rásó Gyuláné lett.

— **Debrecen hozzájárulása az öregségi biztosítási alapoz.** Az öregségi biztosítási alapot létesítő törvény, a magyar városokra 960 ezer pengős hozzájárulást írt elő, amit a városoknak be kell fizetni az alapba. Dr. Balla Bertalan th. főjegyző, adóügyi tanácsnok a csütörtöki polgármesteri értekezleten bejelentette, hogy ebből a hozzájárulásból Debrecen városára 14.739 pengő esik. Ezt az összeget több részletre felosztva fizeti be a város és beállítja a következő esztendő költségvetésébe.

— **Esti kereskedelmi szaktanfolyamon** a folytatódó beiratások október 14. és 15.-én történnek s az előadások hétfőn kezdődnek. Bövebb tájékoztató van a női felsőkereskedelmi iskola hirdető tábláján, Kálvin-tér 2.

— **Allami iskolaorvosi állás szervezése Debrecenben.** A m. kir. valóság- és közoktatásügyi miniszter kinevezte Debrecenben az első iskolaorvost, Katona Ferenc dr.-t. Az új iskolaorvos a napokban kezdi meg működését a gyakorló gimnáziumban, a róm. kat. gimnáziumban, a róm. kat. polgári iskolában, a fidesz fémipari szakiskolában és a felső kereskedelmi fiúiskolában. A pályázati hirdetményekben feltüntetett második iskolaorvosi állás megfelelő pályázó hiányában nem volt betölthető. E második iskolaorvosi állásra pályázók kérvényeiket október hó 25.-ig a debreceni tanker. kir. főigazgatóságnál (Simonffy-u. 2. b. II. em.) adják be, ahol a pályázat feltételei is megtudhatók. — Egyébként a pályázati hirdetmény a Hivatalos Közlöny 1938. évi 17. számában jelent meg, amely minden iskola igazgatóságánál is rendelkezésre áll.

Uzdóczy-Zadravecz István-szenteli fel a nyilastelepi katolikus templomot

A nyilastelepi róm. kat. vasútszemleplom építése befejeződött. A munkások már csak az utolsó simításokat végzik az 1000 személyt befogadó templom. Vasárnap délelőtt nagy ünnepe lesz a Nyilastelepi katolikus templomának. Délelőtt 9 órakor szenteli fel Uzdóczy-Zadravecz István ny. tábori püspök a templomot és ugyanakkor áldja meg az új templom három harangját is.

Az új templommal évtizedes vágya teljesült a nyilastelepi katolikusoknak. Debrecen ismét gazdagabb lett egy templommal, amely modern stílusával, magasba szökkenő tornyával díszes lesz a városnak.

Államosították a debreceni Siketnéma intézetet

Dr. Balogh Sándor th. főjegyző kultúratanácsnok a csütörtöki polgármesteri értekezleten jelentést tett arról, hogy a kultuszminiszter a debreceni siketnéma intézetet állami intézettel nyilváníttotta. Ennek kapcsán szükségessé vált Debrecen város jogviszonyának rendezése a siketnéma intézettel.

A helyzet ugyanis az, hogy a siketnéma intézet létesítéséhez Debrecen város annak idején jelentős készpénzsegéllyel, téglával és cseréppel járult hozzá és a telket is a

város adományozta. Az alapító levél szerint Debrecen város fenntartotta jogát arra, hogy amennyiben az intézet megszűnne, a telek és az épület a város tulajdonába megy át. Az értekezleten megállapították, hogy a kultuszminiszter intézkedése nem érinti a városnak szerződéses jogait s éppen ezért a jövőben is ki fogja utalni az intézet részére a város az évi 1933 pengő költségvetésileg előirányzott segélyt.

— **Hat mázsa szénelt loptak el az egyik Piac-utcai házból.** Csütörtökön délelőtt a rendőrség központi ügyeletén megjelent özvegy Ruther Lajosné, Piac-utca 58. szám alatti lakos és elpanaszolta, hogy hat mázsa szénelt ellopták ismeretlen tettesek. A rendőrség megindította a nyomozást a széntolvaj kézrekerítésére.

— **Allandóan lopkodják a Dóczy leánynevelő intézet tüzfakészletét.** Az utóbbi időben a Dóczy leánynevelő intézetben észrevették, hogy a tüzfakészlet ismeretlen tettes lopja. Szerdán éjszaka az iskolaszolgálat szokatlan zajra lett figyelmes, rögtön gyanút fogott és a fűskamra irányába igyekezett. Ebben a pillanatban a kamrából kiugrott egy fiatalember, aki a kerítésen keresztül ugrott és elmenekült. A lopásról jelentést tettek a rendőrség központi ügyeletén, ahol megindították a nyomozást a tolvaj elfogására.

— **Felemelték a büntetési díjakat a vasúton.** A MÁV. október elsejétől kezdve a személyforgalomban módosította a büntetési díjakat. — Akit a kocsis nem dohányzó szaka-szaiban dohányzáson érnek, az eddigi 1 pengő helyett 2 pengő büntetést fizet. A vészfék indokolatlan meghúzóit 20 pengő helyett 50 pengőt fognak fizetni.

— **Az ingyenes temetések vállalata adása.** Debrecen város minden évben versenytárgyalást hirdet a hozzátartozók nélküli szegény betegek ingyenes temetésére. Az 1939 évre az első versenytárgyalást most hirdette meg a város s a debreceni temetkezési intézeteknek október 20.-ig kell benyújtani ajánlataikat.

— **Véres verekedés egy mipepécsi-úti kocsmában.** Csütörtökön délelőtt véres verekedés zajlott le az egyik mipepécsi-úti kocsmában. Pál András 34 éves burgonyakereskedő, Mipepécsi-út 21. szám alatti lakos egyik bellegelői ismerősével betért a vendéglőbe, ahol idogálni kezdtek. Borozgatás közben a két ember valamin összeszökölt. A szóváltás csakhamar tittelegességgé fajult és a bellegelő földmives botjával úgy összeverte Pál András, hogy a mentők súlyos sérüléssel szállították ki a szerencsétlen embert a sebészeti klinikára, ahol felvették ápolás végett.

— **Gyomor-, bél-, vese-, máj- és epehólyagbetegek** szívesen isznak reggelente egy-egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

— **Színház Kabán.** Névera László nádudvari kerületi színházgázgató színtársulata október 17.-én, hétfőn mutatkozik be Kabán, a kulturházban. A kiváló erőkből álló színtársulat a „Mosoly országá”-val vitlja meg vendég szereplését. A darabban Laurisn Lajos, az Operaház tagja is fellép. A színtársulat az utolsó évek legnagyobb prózái darabjait és operettjeit tűzte műsorára.

— **Cégjegyzői kinevezés a Debreceni Első Takarékpénztárnál.** A Debreceni Első Takarékpénztár igazgatósága dr. Szabó Andort, a pénzügyi vezető osztályának vezetőjét a takarékpénztár cégvezetőjévé nevezte ki. Az előléptetéssel a debreceni bank és pénzügyi szakma egyik kiváló tehetségű fiatal tagjának érdemes munkásságát honorálták. Szakkörökben az előléptetés általános örömet keltett és dr. Szabó Andor cégvezetőt számosan keresték fel szerencsekívánatukkal.

— **A Fűszerkereskedők Egyesületének értekezlete.** A debreceni Fűszerkereskedők Egyesülete október 16.-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében értekezletet tart, melynek tárgysorozatán a vasárnapi munkaszünet új szabályozásáról szóló miniszteri rendelettervezetet és az alkalmazott munkaidejéről szóló miniszteri rendelettervezetet és az alrepele. Az Egyesület vezetősége ezúton kéri a fűszerkereskedőket, hogy az értekezleten — tekintettel a fontos tárgyra — minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— **Elbocsájtották a rendőrségről a vitriolos merénylőt.** Részletesen beszámoltunk arról, hogy szerdán délelőtt a debreceni ítélőtábla egyik várakozó szobájában Csepányi Istók Ferencné, született Kanta Rozália vitriolos merényletet követelt el vitéz Kovács Dezső hódoscsépányi kocsmáros ellen. A kocsmáros a mentők kiszállították a börtöngyászati klinikára, ahol felvették ápolás végett. Istók Ferencné pedig bekísérték a rendőrség központi ügyeletére, ahol kihallgatás után elbocsájtották. Természetesen az eljárást megindították ellene.

Gyászrovat

Govrik Miklós temetése

Nagy részvét mellett temették el csütörtökön délután Govrik Miklós nyug. városi vámfelügyelőt, a Városi Dalegylet alelnökét, a debreceni dalkultúra nagy halottját. A temetésen testületileg vett részt a Városi Dalegylet, dr. Balla Bertalan adóügyi tanácsnok vezetésével. Megjelentek igen nagy számmal a városi tisztviselők, továbbá a debreceni vámfelügyelőség egész tisztviselőikara élükön Lada Sándor vámfelügyelővel. A Köztemető első osztályú ravatalozó termében felállított díszes ravatalra igen sok koszorút és virágot küldtek. A gyászszertartás a Városi Dalegylet gyászadalával kezdődött, a beszentelést dr. Láng Pál pápai kamarás végezte. A beszentelés után gyászkoosira helyezték az acélszínű koporsót, majd megindult a nagy gyászmenet a sírhoz.

A sírnál újból beszentelés után dr. Balla Bertalan lépett a koporsóhoz és a Városi Dalegylet nevében vett örök búcsút Govrik Miklóstól. A dalárdának hosszú évtizedeken keresztül volt kiváló tagjától és egyben alelnökétől. A búcsúbeszéd elhangzása után a sírba bocsátották és elföldelték a koporsót.

A temetést Gebauer temetkezési vállalat rendezte nagy körültekintéssel.

Tóth Lajos rokkant nyomdász életének 52. évében elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából a görög katolikus egyház szertartása szerint Lakás: Árpád-tér 14. a. Temetését Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

— **Özv. Cserép Jánosné.** született Szalóky Sára életének 73. évében elhunyt. Temetése pénteken délután fél négy órakor lesz a köztemető II. b. ravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Az elhunytban Cserép Sándor lát-szerész édeanyját gyászolja. A temetést Fehértői temetkezési vállalat rendezi.

— **Kiss Gyula** gazdálkodó 48 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz a Mipepécsi református templomban tartandó gyászima után. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi. Dégenfeld-tér 2. sz.

— **Sallai Imre** 34 éves korában Debrecenben elhunyt. Temetése pénteken délután 2 órakor lesz Hajdúnánásra való szállítás után a református egyház szertartása szerint tartandó gyászima után. A temetést és szállítást Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi. Dégenfeld-tér 2. szám.

— **Svábi István** kerékgyártó segéd 22 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz a Köztemetőből református egyház szertartása szerinti ima után. A temetést Csurka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi. Dégenfeld-tér 2. szám.

— **OSURKA „KEGYELET” TEMETKEZÉSI VÁLLALAT.** Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon nappal: 33-81., éjjeli szolgálat: 33-80. szám.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekklapok kiállítva is kaphatók díjmentesen Pustai temetkezési intézetben.

Gyászszertek alkalmával bizalommal forduljon Fehértői Dániel temetkezési vállalatához, Dégenfeld-tér 4. — szám, telefon 11-85. — hol árajánlattal díjmentesen szolgálnak.

— **Új temetkezési intézet.** Cég tulajdonos Pustai József, Kálvin-tér 5. Telefon: 33-90. Megbízható és pontos kiszolgálás, szolid árak.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: Babotán Imre juhász Péterfia dúló 15.—Zabolai Margit Bellelegő 225. Gyarmati József lakatossegéd Homok-u. 4.—Mázló Irén Nyil-u. 33. Rudnai Lajos kereskedősegéd—Agoston Aranka Bajnok-u. 9. Szabó Lajos vízvezetékészsegéd—Balogh Piroska Oláh K. u. 24. Vass Miklós cipészsegéd—Asztalos Margit Kar-u. 3. László Lajos géplakatossegéd—Gere Irma Kálmán-u. 1/b. Bánki József piaci árus Móra-u. 28.—Varga Lidia Kossuth-u. 39. Csuka Miklós cipészsegéd Hajlónánás—Juhász Erzsébet Oláh Károly-u. 13. Fiák Gyula hentessegéd Tóth Erzsébet Fülöp-u. 4. Dr. Dávid Mihály ügyvéd Pásti-u. 2.—Dávid Margit Szeplényi-u. 26. Andrási János szobainas Kandia-u. 4.—Szilágyi Piroska Hatvan-u. 48.

Születések: Fekete József npsz. Torockó-u. 58 leány: Róza. Fried Frigyes házaló Jókai-u. 44. fiú: László. Bessey László gépkocsis vezető Budapest, fiú: László. Szigeti Károly műszaki igazgató Mezena-u. 3. leány: Anna. Vincze Ferenc npsz. Bellelegő 538. leány: Juliánna.

Halálozások: Tóth Lajos nyomdász g. kath. 54 éves Árpád-tér 14. Lukács László ref. 7 éves Elep 36. öz. Öze Imréné r. kath. 74 éves Baranyi-u. bérház. Kovrik Miklós nvug. városi vámfelügyelő r. kath. 72 éves Arany János-u. 11. Varga Gábor cipésmester ref. 54 éves Rakovszky-u. 6. Molnár Mária ref. 9 hónapos Nagyszalonta-u. 1. Tompa Ferenc npsz. r. kath. 43 éves Nádudvar.

DISZSÍRHELYET KAP AZ ANDAHÁZY-SZILÁGYI INTÉZET ALAPÍTÓJA

A debreceni Andaházy-Szilágyi árva internátus igazgatója, dr. Nagy Sándor kollégiumi vallásos tanár beadványt intézett a polgármesterhez és abban kéri, hogy a város exhumáltassa Andaházy-Szilágyi Mihály hamvait és temettesse el a köztemetőbe diszsióhelyre. Az intézet igazgatója rámutat beadványában arra, hogy Andaházy-Szilágyi Mihály annak idején nagy anyagi áldozattal teremtette meg a róla elnevezett intézetet s még ezen kívül is nagy összegű alapítványt tett a katonai intézetekbe beiratkozók szegénysorsú ifjúság számára. A város méltányolva a nemes alapító hervadtatlan érdemeit, elhatározta, hogy diszsióhelyet adományoz Andaházy-Szilágyi Mihály hamvainak és erről, valamint a temetési költségekről a jövő évi költségvetésben gondoskodik.

— Aranyénnél és béldugulásnál, valamint az ezekkel járó derékfájás, mellzsorulás, szívdobogás és szédülési rohamok esetén reggelenként egy-egy pohár természetes „**Ferenc József**” keserűviz csakhamar kellems megkönnyebbülést eredményez. Kérdezze meg orvosát.

(.) Az Olasz Kulturintézetben folyik a beiratkozás. Felvétel mindennap délelőtt 10—1, délután 5—7 óráig. Tandíj nines. Hatvan-utca 2. sz. Telefon : 12-04. szám.

— Kétúton sikerültek a gyorsírói államvizsgák. A múlt délután Irodai gyorsírói és gépirói államvizsgák voltak a Neményi Gyorsíró és Gépirói Iskolában, amelyen 7 jelölt tette le az irodai gyorsírói és gépirói államvizsgát künön sikerrel. Elsőrendű, 120 szótagos percenkénti sebességű államvizsgát tett gépirásból Tóth Erzsébet. Irodai gyorsírói államvizsgát tettek: — Grósz Ágnes, Kiss Juliánna és Németh Irma. Irodai államvizsgát tett gépirásból Kiss Juliánna, Nagy Irma és Németh Irma. A szakiskolában e héten új tanfolyam kezdődik.

Debrecenbe érkeztek a nemzetközi lovastúra résztvevői

Dán és holland vendégek a túra résztvevői — Elragadtatott hangon nyilatkoznak a Hortobágyról és Debrecenről

Csütörtökön délután érkeztek meg kétnapos hortobágyi tartózkodás után Debrecenbe a Magyar Gazdák Országos Lovasegyesület által rendezett nemzetközi lovastúra résztvevői. Kedden délután érkeztek meg a Hortobágyra, majd szerdán reggel lóháton kirándulást tettek a pusztán, annak megtekintése után pedig átlóvagoltak Szent Margitta-pusztára, ahol megtekintették az uradalmi csikótornakertet. Délben az uradalom látta vendégül a lovasokat, majd délután a csárdában töltötték el az időt, míg csütörtökön reggel lóháton Debrecenbe jöttek.

Debrecenben a Méntelep előtt Grassl Herbert, az Idegenforgalmi Hivatal vezetője fogadta a vendégeket és köszöntötte őket közvetlen meleg szavakkal. A lovakról le szállva helyet foglaltak a Méntelep fogatán és az Angol Királynő-beli szállásokra hajtottak. Rövid pihenő után ismét a méntelepi fogatokon, a Méntelen megtekintésére mentek, majd utána a fogatokon megtekintették a várost. A kirándulás befejezéséig a városi fürdőben fürödtek az esti órákig. Az Angol Királynőben vacsoráztak. Ma, pénteken reggel vonaton a fővárosba utaznak. Debrecen volt lovastúrájuk utolsó állomása.

Alkalmunk volt a résztvevőkkel rövid, villáminterjú keretében debreceni impressziók iránt érdeklődni. Valamennyien kivétel nélkül a legteljesebb elragadtatás hangján nyilatkoztak a látottakról. Különös melegséggel szölkak a nagy magyar pusztáról, ahol a végtelenség ragadta meg őket a legjobban. Kife-

lentették, hogy a kőthetes túra legérdekesebb része a hortobágyi kirándulás volt. Debrecen pedig a legszebb fürdőváros. A fogadtatás és a meleg szeretet pedig páratlan. Ilyen bánásmódban sehol sem volt részük. A néhány szóban rejlt melegség bizonyítja, hogy Debrecennek barátai megszapordtak.

A vendégek sora nagyon érdekes. J. W. Stoutjesdijk holland ezredes az egyik legérdekesebb alakja a társaságnak. A holland gyarmati hadsereg ezredese volt, amikor 1914-ben éppen hazafelé utazott és a háború kitörése az Egyesült Államokba rekesztette. Az Egyesült Államokba beosztották, mint holland megfigyelő tisztet az amerikai hadseregbe és ilyen minőségben résztvett a világháborúban. Nyugalomba vonult a háború után s most Svájcban él. Onnan jött el a lovastúra.

A másik érdekes alakja a társaságnak C. Marjory Agirry amerikai hölgy, aki — amint mondotta — amerikai angol apától és délamerikai spanyol anyától származott, de a spanyol temperamentum erősebb benne, mint az angol. Be is bizonyította, amikor Rácz Jancsi muzsikájára, hol sirt, hol nevetett. Rajtuk kívül dr. Svend Heineke dán ügyész, Paul Thorsen dán gyáros és a lovasegyesület titkára Czaher Béla jöttek el Debrecenbe. Georg E. Matthiesen dániai magyar főkonzul Egerben maradt, míg Inger Poul Jensen dán hölgy már dél előtt elutazott Debrecenből, amint mondotta, a bizonytalan politikai helyzet miatt siet haza.

Valamennyien megígérték, hogy jövőre ismét eljönnek Debrecenbe.

TESTEDZÉS

Vasárnap a Stadionban játszik a DVSC. a MAVAG-al

Háromheti szünet után vasárnap, miután a Vasutas pálya el van foglalva, a Stadionban rendezi meg mérkőzését a DVSC a MAVAG csapat ellen. Nagyon erős és szép mérkőzésre van kilátás, mert mindkét csapat igen jó játékerővel képvisel, és így valószínűleg a szerencse és a küzdőképesség fogja eldönteni a két pont sorsát.

VERES JÁTSZIK BALSZÉLÓT AZ UJPEST ELLEN

A Boeckay csütörtökön délután kondíciódézést tartott Szabó Péter edző vezetésével. Az edzésen az összes játékosok megjelentek. Hajdu bokája még mindig dagadt és játékkára nem igen lehet számítani, ezzel szemben Pásztói játékkára jelentkezett. Az Ujpest ellen a Boeckay valószínűleg a következő összeállításban játszik: Kertes—Nádas, Palotás—Elek. Poesai, Békési—Markos, Pásztói, Horváth, Takács, Veres.

TÁJÉKOZTATÓ A VASÁRNAPI DVSC—MAVAG NEMZETI B. LIGA MÉRKŐZÉSRE

A mérkőzés kivételesen a nagyerdői Stadionban kerül lejátszásra. Kezdeté — a falragasztól eltérően — nem 2 óra, hanem egy óra. Előtte egy óra. Előtte egy óra kezdettel a DVSC II.—Karcagi MOVE I. oszt. amatőrbajnoki mérkőzés kerül eldöntésre.

A rendkívüli viszonyokra való tekintettel a belépőjegyek elővételben nem árusíthatnak. A helyárak a pályapénztárnál a következők:

A mérkőzés délután egy óra 30 perccel kezdődik, míg előtte egy óra 30 perccel kezdettel a DVSC II. fog a Karcagi MOVE-val I. oszt. bajnoki mérkőzést játszani.

A mérkőzésre a Vasutas pályán megszokott olosó helyárak lesznek érvényesek.

Pályahely 1.50 P., tribünülés 1.20 P. korzólás (a tribün előtt) 1 P., ülőhely (a tribünül jobbra és balra) 80 fillér, ülőhely (a tribünül szemben) 80 fillér, állóhely 60 fillér, katonai- és diákjegy 60 fillér. Tagsági jegyek az eddigi áron csak az állóhelypénztárnál válthatók az új zöldszínű tagsági igazolványokra.

A főbejáratnál (a strandfürdő oldalán) a következő jegyek válthatók s a főbejáraton lehet velük belépni: pályahely, tribün, korzó, ülőhely és a szövetségi jegyek. A szövetségi jegyek (kivéve a szövetségi pályahelyt) csak az ülőhelyekre érvényesek. Közreműködő jegyekkel a főbejáratnál lehet belépni és azok csak a tribünül jobbra és balra lévő ülőhelyekre érvényesek.

A köztemető felőli oldalbejáratnál válthatók az állóhely és a katonai- és diákjegyek, valamint a tagsági jegyek. A tagsági, a katonai- és diákjegyek csak a tribünül szemben lévő ülőhelyekre érvényesek.

— Gáz és légóttalmi cikkek Bészler és Dávid vaskereskedésében, vitéz dr. Dávid Géza szaküzletében a Kossuth-szobor mellett.

SZÍNHÁZ

A SZÍNHÁZ MŰSORA:

Október 16., vasárnap délután: LE-
GYEN ÚGY, MINT RÉGEN VOLT.

Vasárnap este: LEGYEN ÚGY, MINT
RÉGEN VOLT.

Október 17., hétfő: CSÁRDASKIRALY-
NŐ. (Klasszikus operettciklus I.) A. bér-
let 2. sz.

Október 18., kedd: CSÁRDASKIRALY-
NŐ. (Klasszikus operettciklus I.) B. bér-
let 2. sz.

Október 19., szerda: FÜSZER ÉS CSE-
MEGE.

Október 20., csütörtök: A NYITOTT
ABLAK. (Bohózatciklus I.)

Október 21., péntek: NINCSENEK VE-
LETLENEK. Bemutató előadás. Premier-
bérlet 2. sz.

Október 22., szombat délután: Zóna-
előadás, mérsékelt helyárakkal: SÜT &
NAP.

Szombat este: NINCSENEK VELET-
LENEK.

Október 23., vasárnap délután: LE-
GYEN ÚGY, MINT RÉGEN VOLT.

Vasárnap este: CSÁRDASKIRALY-
NŐ. (Klasszikus operettciklus I.)

Október 24., hétfő: NINCSENEK VE-
LETLENEK. A. bérlet 3. sz.

Október 25., kedd: NINCSENEK VE-
LETLENEK. B. bérlet 3. sz.

A színház-iroda jelenti!

Már az évad elején elkezdte a
színház azt a világhírtékekből álló

Klasszikus operettciklus

mellyel az örök melodikus értékeket
kívánja Debrecen közönsége előtt
megszólaltatni. Elsőnek Kálmán
Imre világhírű operettje, a

Csárdás királynő

kerül színre H. Neményi Liliával a
címszerepben.

Csathó Kálmán nagyszerű társadalmi vígjátéka, a

Fűszer és csemege

az idén nemcsak az Akadémia Voj-
nits-díját nyerte el, mint a tavalyi
színházi év legértékesebb alkotása,
hanem az OMKE külön nagydíját
is, amely a kereskedőtársadalom
egyetemes halálját fejezi ki. Ez a
darab tavaly bérleten kívül és csu-
pán kétszer került színre, rendki-
vüli sikerrel, mert a társulat Sátor-
aljaúj helyre utazott. Engedve a
többirányú és szapora kívánságok-
nak, szerdán 19.-én újra színre
hozza a prózai együttes. Rákövet-
kezőleg, rögtön csütörtökön egy ne-
vetelő

Bohózat-ciklus

első csemegéjeként falrengető ha-
hoták mellett a híres katonabohó-
zat:

A nyitott ablak

következik. Pénteken, 21.-én pedig
Solt Endre nagyszerű vígjátéka,
Premierbérlet 2. számban:

Nincsenek véletlenek

amely az összes bérletsorozatban
folytatólagosan színre kerül.

Változatos műsorral fejezzük ki
az évadnyitói sikeréért érzett hálán-
kat!

Mozi műsor

Hungária: Azur express.
Apolló: Tarzan bosszúja.
Vigszínház: Robin Hood ka-
landja.

Vilmos excsászár súlyos beteg

Berlin, október 13. Vilmos excsászár állapotáról aggasztó hírek érkeznek. Doorn jelentés szerint a volt császár egészségi állapota az utóbbi napokban rendkívül rosszabbodott s az orvosok válságos fordulattól tartanak. A családtagok legnagyobb része Doornban tartózkodik.

Berlin, október 13. A volt trónörökös környezetében kijelentik, hogy a volt császár egészségi állapotának súlyosbodásáról külföldön elterjedt hírek nem felelnek meg a valóságnak. A Doornból érkező legutóbbi jelentések ezzel ellenkezően megnyugtatóak.

Elmarad a nemzetközi utazási irodák debreceni kirándulása

Részletesen beszámolt a Debreceni Ujság—Hajdúföld arról a nagyjelentőségű kirándulásról, amelyet a nemzetközi utazási irodák terveztek budapesti kongresszusuk alkalmával Debrecenbe. A tervek szerint mintegy 150 résztvevő jött volna el Debrecenbe és a csütörtöki nap folyamán már részleteiben is megtárgyalták a kirándulás pro-

gramját. Csütörtökön délelőtt telefonon bejelentették a különvonat érkezését péntekre és a hortobágyi kirándulás részleteit is. Az esti órákban azonban újabb telefonjelentés érkezett a város idegenforgalmi hivatalához, amely szerint a kirándulás elmaradását jelentették be. Az utazásról való lemondást nem indokolták meg.

MOZI

Robin Hood kalandjai

(Színes filmbemutató a Vígyszínház moziában)

Az utóbbi éveknek talán legszebb, legérdekesebb és legizgalmasabb filmjét mutatta be csütörtökön Budapesten egy időben a debreceni Vígyszínház mozi. Robin Hood kalandjai a címe és benne egy régebbi ismerősünket látjuk viszont. Nem is olyan régen ugyanis már láttunk egy Robin-filmet, színes darabot, amelyben Errol Flynn egycsapásra megnyerte a közönség rokonszenvét. A mostani film azonban minden eddigi amerikai slágert felülmúl. Nemcsak a mesészövegben rejelő izgalom és páratlanul szép kiállítás hanem a tökéletes rendezés elsősorban teljes sikert biztosít a darabnak. Anglia hőskorában játszódik a történet. Oroszlánszívű Richard keresztshadjáratát éviében, amikor az angol udvari intrika következtében a távollévő király testvére, János herceg akarja megszerezni a trónt abban a hitben, hogy Richard király elcsélt. Közben az elnyomott szászok felázadnak Robin vezetésével és megakadályozzák az udvari ármánykodásokat. Végül megérkezik maga Richard király is dicsőségesen és az egész nép boldogulása közelébe. Egy kevés szerelmi történet, de annál több izgalom és háborúság, trükkök, fondorlatok, zseniális artistamutatványok teszik változatossá a darabot, amelyet a világhírű magyar származású Kertész Mihály rendezett megerőltető módon. A főszerepben Errol Flynn elejétől végig frappirozza a közönséget. Bámulatos produkciói szinte a csodával határosak. Különösen a második részben lejátszódott párbaj-jelenetét kell kiemelni, amellyel percekben át feszült izgalomban tart mindenkit. Partnernője, a szép Olivia De Havilland gyönyörű játékaival és bájos megjelenésével hódít. A darab valamennyi szereplője művészi teljesítményt nyújt. A vörös, sárgás, kék és zöld színhatás, amely az egész filmet végigvonul, érdekes tónust ad a darabnak. Nagyon jó a hangfelvétel is. Robin Hood kalandjait csütörtökön zsúfolt ház nézte végig a Vígyszínház moziában. — Megelőzően magyar világhírű adót láttunk, érdekes képeket az aktuális politikai és társadalmi eseményekről.

Közgazdaság

A ROZS 10—25 FILLERREL JAVULT
A készáruipiac irányzata tartott, a forgalom kissé javult. Búzánál a fejemegyei árú iránt van fokozottabb érdeklődés, úgyhogy ennek felső árát 5 fillérrel fel is emelték. Összesen 1950 mázsa búza kel el. Rozsból eladtak 750 mázsa. A pestvidékinél 10—25, a más államokról származó árunál 10 filléres volt a javulás.

Búza: tiszavidéki, fejemegyei 77 kg-os 20.45—20.60, 78 kg-os 20.65—20.80, 79 kg-os 20.85—21.00, 80 kg-os 20.95—21.10.

Rozs: pestvidéki 15.35—15.50, más származású 15.40—15.50.

Takarmányárpa: elsőrendű 18.50—18.75, középminőségű 18.35—18.50.

Sörárpa: kiváló 21.00—21.75, prima 20.00—21.00, sörárpa 19.50—20.00.

Zab: elsőrendű 19.00—19.20, középminőségű 18.90—19.00.

Tengeri: közraktári 17.50—17.65.

Ferencvárosi sertésvásár. A ferencvárosi sertésvásár csütörtöki felhajtása 2746 darab volt. Vásári állományból angol hússertésvásárt 1255. Az irányzat kellemes. Uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül 114—116, szedett sertés 112—114, III. 98—102, angol sonkasertés 103—109, II. 98—100 fillér.

MEGHÍVÓ

A Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság debreceni bejegyzett cég **1938. évi október hó 24. napján d. u. 1/3 órákor** a Debrecenben, Ferenc József-út 43. szám alatt lévő helyiségében

rendkívüli közgyűlést tart, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja **az igazgatóság.**

Tárgysorozat:

1. Az intézet 80.000 P alaptőkéjének 1.000 P-re leszállítása a 8.000 drb. 10 P névértékű részvény névértékének darabonként 12 1/2 fillérre leszállítása útján.
2. A leszállított 12 1/2 fillér névértékű 86.000 P-re felemelése 8.500 darab 10 P névértékű részvényre összevonása.
3. A leszállított 1000 P alaptőkének 86.000 P-re felemelése 8.600 darab 10 P névértékű új részvény kibocsátásával.
4. Az alapszabályok 1. §-ának oly értelmű módosítása, hogy az Intézet és a Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaságról „Város-egyházmegyei Takarékpénztár Részvénytársaságra” változtatja. Az alapszabály 7. §. módosítása oly értelemben, hogy az Intézet alaptőkéje az eddigi 80.000 P helyett 86.000 P, amely 8600 darab, egyenként 10 P névértékű és bemutatóra szóló részvényből áll. A 8. §. módosítása oly értelemben, hogy a részvények 1-től 8600 folyószámmal vannak ellátva.

Figyelmeztetés.

A rendkívüli közgyűlésen szavazati jogukat csak azok a részvényesek gyakorolhatják, akik részvényeiket le nem járt szelvényekkel együtt a Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság debreceni bejegyzett cég pénztáránál a közgyűlést megelőzőleg letétbe helyezték. A részvényesek szavazati jogukat személyesen, vagy írásbeli meghatalmazás alapján gyakorolhatják.

Debreceni Helyi Vasút.

HIRDETMENY

Értesítjük a t. Utazóközönséget, hogy **folyó hó 16-ikától** kezdve a villamoskocsik az alább közölt menetrend szerint közlekednek:

I. MÁV Pályaudvar—Nagyerdő vonalon:

a) Hétköznapokon:

1. MÁV pályaudvartól reggel indul: 4 ó 42 p, 6 ó 00 p, 6 ó 30 p, 6 ó 40 p, 6 ó 45 p, 6 ó 55 p, 7 óra s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 19 ó 40 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje a MÁV pályaudvartól 19 ó 50 p, 20 óra, 20 ó 10 p, 20 ó 20 p, 20 ó 30 p, 20 ó 40 p, 20 ó 50 p, 21 ó 00 p, 21 ó 10 p, 21 ó 25 p, 21 ó 35 p, 21 ó 45 p és 22 ó 15 p.

2. Egyetemi klinikától reggel indul: 5 ó 15 p, 6 ó 20 p, 6 ó 51 p, 7 ó 01 p, 7 ó 05 p, 7 ó 14 p, 7 ó 21 p s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 20 ó 01 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 11 p, 20 ó 21 p, 20 ó 31 p, 20 ó 41 p, 20 ó 51 p, 21 ó 01 p, 21 ó 11 p, 21 ó 21 p, 21 ó 31 p, 21 ó 45 p, 21 ó 55 p, 22 ó 05 p és 22 ó 35 p.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

1. MÁV pályaudvartól reggel indul: 4 ó 42 p, 6 ó 00 p, 6 ó 35 p, 6 ó 40 p, 6 ó 55 p, 7 ó 05 p, 7 ó 20 p, 7 ó 30 p, 7 ó 40 p, 7 ó 50 p, 8 órákor s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 19 ó 40 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje a MÁV pályaudvartól: 19 ó 50 p, 20 óra, 20 ó 10 p, 20 ó 20 p, 20 ó 30 p, 20 ó 40 p, 20 ó 50 p, 21 óra, 21 ó 10 p, 21 ó 25 p, 21 ó 35 p, 21 ó 45 p és 22 ó 15 p.

2. Egyetemi klinikától reggel indul: 5 ó 15 p, 6 ó 30 p, 6 ó 55, 7 ó 01 p, 7 ó 16 p, 7 ó 26 p, 7 ó 41 p, 7 ó 51 p, 8 ó 01 p, 8 ó 11 p, 8 ó 21 p s ettől az időtől kezdve 5 perces időközökben követik a kocsik egymást este 20 ó 01 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 11 p, 20 ó 21 p, 20 ó 31 p, 20 ó 41 p, 20 ó 51 p, 21 ó 01 p, 21 ó 11 p, 21 ó 21 p, 21 ó 31 p, 21 ó 45 p, 21 ó 55 p, 22 ó 05 p és 22 ó 35 p.

II. Csapó utca—Tüzérlaktanyai vonalon:

a) Hétköznapokon:

1. A Csapó utca sarkától indul reggel: 6 órákor, 6 ó 20 p, 6 ó 40 p, 6 ó 48 p s ettől az időtől kezdve 20 ó 16 p-ig 8 perces időközökben követik a kocsik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 32 p és 20 ó 42 p.

2. A Tüzérlaktanyától indul reggel: 6 ó 10 p, 6 ó 30 p, 6 ó 53 p s ettől az időtől kezdve egész nap 8 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 ó 29 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 45 p és 20 ó 51 p.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

1. A Csapó utca sarkától indul reggel: 6 ó 24 p, 6 ó 48 p, 7 ó 04 p s ettől az időtől kezdve 20 ó 16 p-ig 8 perces időközökben követik a kocsik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 32 p és 20 ó 40 p.

2. A Tüzérlaktanyától indul reggel: 6 ó 37 p, 7 ó 01 p, 7 ó 17 p s ettől az időtől kezdve egész nap 8 perces időközökben követik a kocsik egymást 20 ó 29 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 45 p és 20 ó 51 p.

III. Kossuth utcai vonalon:

a) Hétköznapokon:

1. A Városházától indul reggel: 6 ó 15 p, 6 ó 45 p, 7 ó 02 p s ettől az időtől kezdve egész nap 10 perces időközökben követik a kocsik egymást 19 ó 42 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 02 p, 20 ó 24 p és 20 ó 46 p.

2. A Várházától indul reggel 6 ó 28 p, 7 óra, 7 ó 18 p s ettől az időtől kezdve 10 perces időközökben követik a kocsik egymást 19 ó 58 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 13 p, 20 ó 35 p és 20 ó 57 p.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

Ugyanolyan menetrend szerint közlekednek a kocsik, mint hétköznapokon.

IV. Hatvan utcai vonalon:

a) Hétköznapokon:

1. A Bika szállodától indul reggel: 6 ó 21 p, 7 óra, 7 ó 12 p s ettől az időtől kezdve 19 ó 36 p-ig 12 perces időközökben követik a kocsik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 óra, 20 ó 20 p és 20 ó 46 p.

2. A Baromvásártérről indul reggel: 6 ó 35 p, 7 ó 16 p s ettől az időtől kezdve egész nap 12 perces időközökben követik a kocsik egymást 19 ó 52 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 20 ó 14 p, 20 ó 33 p és 21 óra.

b) Vasár- és ünnepnapokon:

1. A Bika szállodától indul reggel: 7 óra, 7 óra 36 p s ettől az időtől kezdve 18 ó 48 p-ig 12 perces időközökben követik egymást. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 19 ó 12 p, 19 ó 36 p, 19 ó 45 p, 20 ó 06 p és 20 ó 40 p.

2. A Baromvásártérről indul reggel: 7 ó 16 p, 7 ó 32 p, 8 ó 47 p s ettől az időtől kezdve egész nap 12 perces időközökben követik a kocsik egymást 18 ó 52 p-ig. A később közlekedő kocsik indulási ideje: 19 ó 06 p, 19 ó 30 p, 19 ó 50 p, 20 óra, 20 ó 20 p és 20 ó 53 p.

Debrecen, 1938 október hó 14.

Az ügyelgizgatóság.

MEGHÍVÓ

A Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Részvénytársaság debreceni bef. cég **1938. évi október hó 24. napján d. u. 5 órákor** az intézetnek és a Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaságnak közös üzlethelyiségében, Debrecenben, Ferenc József-út 43. szám alatt

rendkívüli közgyűlést tart, melyre a részvényeseket tisztelettel meghívja **az igazgatóság.**

Tárgysorozat:

1. Az intézet 100.000 P alaptőkéjének 1.000 P-re leszállítása az 1.000 drb. 100 P n. é. részvény névértékének darabonként 1 P-re leszállítása útján.
2. A leszállított 1 P n. é. 1000 drb. részvénynek 100 drb. 10 P n. é. részvényre összevonása.
3. A leszállított 1.000 P alaptőkének 45.000 P-re felemelése 4400 drb. 10 P n. é. új részvény kibocsátásával.
4. Az alapszabályok 7. §-ának oly értelmű módosítása, hogy az intézet alaptőkéje az eddigi 100.000 P helyett, amely 1.000 drb. 100 P n. é. részvényre oszlott, 45.000 P, amely 4500 drb. 10 P n. é. részvényre oszlik.

Figyelmeztetés.

A rendkívüli közgyűlésen szavazati jogukat csak azok a részvényesek gyakorolhatják, akik részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbb 3 nappal a rendkívüli közgyűlés határnapja előtt az intézet, vagy a Gazdasági Takarékpénztár Rt. debreceni bef. cég pénztáránál letétbe helyezték. A részvényesek szavazati jogukat személyesen, vagy meghatalmazott útján gyakorolhatják. Meghatalmazás csak részvényesnek és írásban adható és annak tartalmaznia kell a képviselt részvények folyószámaikat is.

HIRDETMENY

A 247.007/1938 V. B. M. sz. rendelet alapján közhírré tesztem, hogy 1939. évi január hó 9-iki kezdettel Budapesten a m. kir. Országos Közegészségügyi Intézetben tiszti orvosi tanfolyam és ezt követően tiszti orvosi vizsga fog tartani. A tiszti orvosi tanfolyamra és azt követő vizsgára jelentkezőknek az erre irányuló, kellően felszerelt és felbélyegzett kérvényeiket dr. Johan Béla államtitkárhoz, a Tiszti Orvosi Vizsgabizottság elnökéhez címezve, közvetlenül a M. Kir. Orvosi Közegészségügyi Intézet (Budapest, IX. Gyáli-út 4.) igazgatójához, mint a vizsgabizottság előadóhoz 1938 október hó 23. napján, déli 12 óráig kell beküldeni. A később érkező, vagy előírt okmányokkal fel nem szerelt kérvények figyelembe nem vétetnek.

A kérvényhez csatolandó okmányokra és egyéb tudnivalókra vonatkozólag a részletes hirdetemény nyújt tájékoztatást, amely a Városháza hirdetőtábláján ki van függesztve és a tiszti főorvos hivatalban is megtekinthető. — **Polgármester.**

HIRDETÉNY

Felhívja a városi adóhivatal az összes helybeli és vidéki szőlőbirtokosokat, hogy Debrecen város területéről származó ideai termésüket a szüretelési munkálatok befejezését követő 8 nap alatt a városi adóhivatali foyasztási adó osztályánál (földszint, 51. 54. sz. szoba) jelentsek be. A bejelentésnek a tulajdos nevében és a szőlőterület fekvési helyén kívül még a hordók egyenkénti őrirtartalmát, valamint az egyes hordókban elhelyezett termelt must pontos mennyiségét és a szüretelési munkálatok befejezésének időpontját kell tartalmaznia. A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágási eljárás megindítását vonja maga után.

Ugyancsak felhívja a városi adóhivatal a szőlőbirtokosokat és szőlőbirtokosokat, hogy a általuk és háztartásuk tagjai által elfogyasztandó, valamint a családsegülőknek és munkásaiknak természetbeni járandóság címén kiszolgáltatandó saját termésű boraik után 50 százalékos fogyasztási adó kedvezményt igényelhetnek.

Azon termelőket, akik ezen kedvezményre igényt tartanak, felhívja a városi adóhivatal, hogy a fogyasztási adó kezelő osztályánál ezen kedvezményre

vonatkozó igényüket természetmennyük bejelentése alkalmával, szöbellig, egyidejűleg jelentsek be. Azok a szőlőbirtokosok pedig, akiknek szőlőbirtoka Debrecen város területén kívül fekszik — miután a fogyasztási adókról alkotott szabályrendelet 10 §-a szerint, az általuk termelt és Debrecen város területére hozott mennyiségeket a behozataltól számított 24 órán belül tartoznak bejelenteni — a fenti kedvezményt a behozatali bejelentéssel egyidejűleg igényelhetik.

A kedvezmény igénylése alkalmával igazolandó a szőlő területe és a családtagok száma, továbbá bejelentendő, hogy a kedvezményt ideai, vagy előző évi termésű boraikra igénylik-e? A szüretelési munkálatok befejezését követő 8 napon túl történő kedvezményre vonatkozó igényléseket a hivatal helybeli termelőktől nem fogad el.

Városi adóhivatal.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:
Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Felelős kiadó:
Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Ügyvezető igazgató:
Dr. Kólya Sándor.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szölg 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szölg 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szölg 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szölg 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betűből szedett, valamint levelezés és házasság rovathoz elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdőszavak csak vastag betűvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A kiadóhivatalban hagyott címek 21-90. telefonszám alatt is megtehető. Jelligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít

Kisipari hirdetések

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot **SZEKERES** festővállalattól, Debrecen, Homok-u. 122. Telefon 13-19.

Nyomozóiroda

Ismét idehaza van Gálócsy, Vigkedvű 23. Telefon: 28-72. Legyen bizalommal. 1113-1872

Belöltendő állás nőknek

Bejárónőt felveszek. Kossuth-u. 69. Özv. Nagy Sándorné.

Főző mindenest, fiatal, hosszú bizonyítvánnyal jelentkezzen Mezena-u. 12. felső csengő. 1902

Kifutólány jobb megjelenésű egész napra felvétetik. Péterfia 4. cukrászda. Ny.

Frülein für fünf jähriges Kind wird von italienischer Familie gesucht. Ausführl. Angebote an Hotel Bika. Jellig: Frülein. 1877

Állást kereső nők

Tisztviselőnő többévi különböző irodai gyakorlattal állást változtat „Keresztyén” jellegre. 1885

Perfekt gyors- és gépirónő azonnali belépésre állást keres. Ajánlatokat „Ügyes” jellegre a kiadóba kérek 1347

Szoptató dada egészséges, bőtejjel szoptatást azonnal elvállal. Cím: Kocsis Istvánné, Nádudvar, 1710. sz. 1879

Belöltendő állás férfiaknak

Kifutótút vagy leányt felvesz Si-nay illatszertár, Battlyány-u. 17-19. 1882

Ügyes fiú tanulóknak vagy kifutónak felvétetik. Magyar Ruhaipar, Bika szállóépület. 1898

Képesített kommenciósz gyűmölös-s szőlőkertészt keresek november 1-i belépésre. Jelentkezni: Löesei, Rákosi Jenő-u. 8. 1895

Bútorozott szoba

Kiadó különbejárattú bútorozott szoba, Arany János-utca 48. 1909

Bútorozott szoba kiadó. Huszár-u. 13. sz. Siketnémain. szemben. 1905

Kiadó lakás Egyszobás

Kiadó egy-, esetleg kétszobás érillakás olcsón. Érdeklődni Bors lakatosnál, Böszörményi-út 5/c. 1881

Kétszobás

Különbejárattú bútorozott szoba azonnal kiadó. Csapó-utca 59. 1888

Kiadó két utcai szoba irodának, orvosi rendelőknek, garzon úr- vagy hölgynek, esetleg gyermektelen idősebb tisztviselő párnak. Csapó-u. 10. Értekezhetni az udvarban a tulajdonossal. 1770

Kiadó városi lakás. A Szoboszlói-úti bérházban lévő B. fsz. 1. sz. kétszobás, fürdőszobás lakás folyó évi november hó 1-re kiadó. Értekezni lehet Városháza, I. em. 28. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt. Polgármester. 1903

3 és többszobás

Kossuth-utca 8. kétszobás lakás teljes komforttal, színházra-néző balkonnal november 1-re kiadó. Kossuth-utca 8. 1041

Teljes ellátás

Kimondottan ürüleányt elvállal teljes ellátásra Budapestben debreceni úriasszony. — zongorahasználattal. Csaldátnak tekintendő. Ertekezés d. e 10-től Kossuth-u. 39. I. em. udvari lépcső. 1760

Budapest

ürülányoknak, ürülgyeknek teljes ellátás havi 56 pengő, csak lakás 18 pengő. Teréz-körút 59. III. József-körút 55. II. 8. Szent István körút 1. III. 5. Telefon: 14-25-70. 1593

Ajánlat

Közvetlen forrásból érkező gyári maradáknak mindig legolcsóbbak. — Dr. Révészné, Piac-utca 42. sz. Pannónia-udvarban.

Mindenféle építési anyag, valamint deszka, léce, faragott fa és bauxitecement kapható a Debreceni Műkőgyárt Fűrdő-utca 2. sz. telepen. 1193

Nyári köppenyt 6 P. átmeneti kabátot 10 P. utcai ruhát 4 P-ért készíték. „Eli-szalon”, József kir. herceg 14. 908

Családi ház ellenében idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Cím: „Tisztviselőcsalád” jellegre a kiadóba kérek. 311

Épületbontásból ajtókat, ablakokat, faanyagokat, vasdrótok, csövek, falkötővasak, vasgerendák, ácsok, lapátok, esá-kányok, gereblyék, terméskövek, márvány emlékek olcsón kiárusítottak. Kigyó-utca 51.

Grafologusnő múlt, jelen, jövőről felvilágosít. Fogad: Széchenyi-utca 43. Ny.

Síremlékek műköből, márványból a Debreceni Műkőgyártól, Fűrdő-utca 2. Margit-fürdő mellett. 111-1826

Alma Batul, Jonathán, Török Pálint eladó özv. dr. Pokoly Józsefné, Hajdú-sámson, vasúttállomásnál. 1899

Eladó kézzel szedett, válogatott téli alma: Török Bálint, Jonathán, Arany parmin, Károly Ferenc József-út 26/a. 1906

Használt bútor, varrógépet, hoda-berendezést stb. magas áron veszek. Andrásó. Csapó 16. Hívásra jövök. 1907

Pénz

Pénzt kölcsön kiad ügyfelem 12.000 pengőt felaprózva. Pataky, Péterfia 53. Ny.

Paplanok flanel takarók lópokrócok

olcsón
Petriknél
Szent Anna-u. 5

Oktatás

Zongoraórákat adok akadémiai rendszer szerint kezdőknek és haladóknak. Jutányos tandíj. Kívánatra magyar notákat is tanítok cigányosan, kíséretszerkesztéssel. Kossuth-u. 39. I. udvari lépcső, déltől fél 2-től fél 4-ig. 134

Lakás-szoba kereslet

Szerény bútorozott szobát keresek, esetleg teljes ellátással „Orássegéd” jellegre. 1897

Kereslet

Lakbérletkötéssel családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Állami tisztviselő” jellegre kiadóba kérek. 319

Autó-motor-kerékpár

Bevonuló kerékpárját eladhatja a Kulcsár Imre Fia katonacikkek kereskedésének.

Ariel oldalkocsis motorkerékpár eladó. Hatvan-utca 58. 1693

Hangszer

Tanuló-zongora olcsón eladó. Kossuth-u. 11. 1896

Butor

Eladó sötét keményfa ebédasztal. Csapó-u. 10. az udvarban. 1769

Eladó jókarban lévő tölgyfa ebédberendezés-alkalmi áron, tölgyfa üvegfal, fiókok, ajtó és különféle üvegfalak, 24 személyes francia kihúzó asztal, nagyon olcsón Eötvös-utca 87. sz. alatt. 1783

Eladó állatok

Belga orias nyulak (a szegedi Hangya-telep fajtajából) eladók. Széchenyi-u. 69. sz. 1840

Eladó ház

Ház üzletes, eladó Burgondia-utca 14. számú, Huszár-utca 5. számú örillak 800 □-öl gyümölcsös olcsón és Márton Kálmán-utca 54. Kontsek-u. 12. Dévai-utca 12. számú. Pataky, Péterfia 53. Ny.

Eladók városi, telepi, kertési házak, tanya-földek, házhelyek, konyhakertészeti földek, szőlők havi részletre is Gazdák Bankjában. 1908

ELADÓ Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Családi ház 18 évig még adómentes, 448 négyszögöl telken, szőlő és gyümölcsös, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padelfjáróval, alapincézve, jóvízű kúttal, részben teltér átválalással eladó. Gróf Vecsey-utca 13. szám, Homokkert. 243

Házhelyek Híd-utca 11 szám alatt, valamint 7-szobás ház, a közismert Bagolyvár vendéglővel elköltözés miatt eladó. V-391

Forgalmas helyen, a nagyalomás mellett, Kécs-utca 16. számú ház három lakással és üzlet-felnyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, vil-lany, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzlet-helyiség kocsmának kiadó. 369

Vasutasok, postások részére alkalmas, családi ház Homokkertben kedvező feltételek mellett eladó. Értekezni Hatvan-utca 53. sz. Telefon 15-12 V-515

Eladó ház hely

OLCSÓ HÁZHELYEK a Luther- és Kuruc-utca sarkán részleltetésre is eladók. Felvilágosítást ad dr. esanyi. FARKAS ATTILA ügyvéd, Werbőczy-utca 12. 1823

Különféle

Eladó egy jókarban lévő tisztill. Czegléd-u. 16. 1904

Eladó férfi télikabát, esőkabát, öltöny, nőiruhák, kalapok. Péterfia-u. 30. 1875

Eladó ingóság

Nagy vaskályha olcsón eladó. Poroszlav-út 73.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépén. Jgazgató: Somogyi Gábor.